

ФЕДРАС СЛАВИ ПОЛА ВЕКА ПОСТОЈАЊА

Вину се соко из лирског кавеза у стишке висине и јави се громогласно: „Ми осим Стига, поезије, књига, писања књижевних дела, волимо и позориште. У Стигу, у нашем Малом Црнићу, постојаће позориште, коме ће се сви дивити...“

И би тако. Окупи соко писце, руководство Општине, предложи оснивање Фестивала, који би носио назив Фестивал драмских аматера села Србије – ФЕДРАС. Тако сликовито описана љубав према овој, али и осталим областима уметности, више је наликовала илузији, сну, бајци...

Прихвати се предлог. Са полазне тачке, кренуше: Милисав Миленковић, Србољуб Митић, Ана Дудаш, Драгослав Живадиновић и други писци, Душан Милановић (председник Општине, као и његови сарадници: Богољуб Ивковић, Живорад Мића Несторовић, Ивана Несторовић, Борислав Филиповић, Драгиша Милошевић, Лека Лунгић и бројни љубитељи позоришне уметности, (нека ми опросте они које нисам споменула).

Године 1972. први пут је подигнута Федрасовска застава и на малоцрнићким позоришним даскама наступише бројне аматерске трупе. И тако сваке године, у златном октобру, осам дана, колико траје Фестивал. Из године у годину, све бољи, квалитетнији, разноврснији, масовнији...

На радост свих нас, ево, живи Фестивал драмских аматера Села Србије – ФЕДРАС, већ пола века! Мало ли је? Мало је! Живеће и даље постојано и радосно. Надам се да ће нове младе генерације наставити лепоту игре ФЕДРАС-а, познату у целој Србији и многим деловима света.

Зорка Стојановић

ДАН ОПШТИНЕ МАЛО ЦРНИЋЕ

У част обележавања 14. октобра дана ослобођења општине Мало Црниће од окупатора у Другом светском рату, који се прославља као Дан општине Мало Црниће на спомен обележју подигнутим страдалим жртвама за слободу, положени су венци у знак сећања хероје стишког краја.

Венце су положили представници Војске Србије – гарнизона Пожаревац; председник општине Мало Црниће, Малиша Антонијевић и Горанка Беба Стевић,

председница СО-е; председник Савеза удружења бораца народноослободилачког рата, Владан Антић, у присуству припадника Министарства унутрашњих послова – Полицијске станице Пожаревац, Полицијске станице Мало Црниће, запослених радника Општинске управе и других јавних предузећа и установа, као и самих мештана. Данијела Божичковић Радуловић изговорила је песму Јована Дучића „Великој Србији“.

Минутом ћутања одата је почаст палим борцима. Председник општине Мало Црниће, Малиша Антонијевић обратио се присутнима пригодним речима подсећајући, да је слобода веома скупа, да се животима и крвљу брани, како су то учинили борци, чија су имена уклесана на спомен обележје.

„...То се никада не сме заборавити, али заиста никада, јер „фашизам можда није сасвим уништен – можда се само притајио и чека тренутак како би се појавио“. Зато негујмо то што имамо – велику и значајну историју, сећајмо се поносно наших хероја, али морамо да градимо нове путеве, стварамо нове услове, како би у овим лошим временима, када се боримо са невидљивим непријатељима, наставили да живимо у слободи и миру“, рекао је Малиша Антонијевић.

После полагања венаца, Председник општине Малиша Антонијевић, уручио је Полицијској станици Мало Црниће, радарски уређај Т ласер 3 за мерење брзине, поводом унапређења безбедности саобраћаја на путевима. Радарски уређај од председника Антонијевића, примили су пуковник полиције Александар Валијевић – начелник Полицијске управе Пожаревац, мајор полиције Аца Јовановић – начелник Полицијске станице у Малом Црнићу и Горан Милошевић, поручник полиције – командир Полицијске станице у Малом Црнићу.

СВЕЧАНА СЕДНИЦА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Свечана седница Скупштине општине, поводом обележавања Дана општине Мало Црниће и педесетогодишњице трајања Фестивала драмских аматера села Србије ФЕДРАС почела је интонирањем химне „Боже правде“ у извођењу хора „Одјек“ Музичке школе „Стеван Мокрањац“ – Пожаревац. Седницу је отворила председница Скупштине општине, Горанка Стевић.

„Поштоване колеге одборници Скупштине општине Мало Црниће, даме и господо, добар дан и добро дошли на свечану седницу Скупштине општине Мало Црниће организовану у част Дана општине, и у част обележавања Дана ослобођења. Данас обележавамо 66 година од када је установљена Општина, и 77 година од ослобођења наше Општине у Другом светском рату. Овог дана, као и сваке године одговорности, јединству и солидарности у овом веома тешком периоду за све нас и нашу земљу. Ми смо изабрали пут ка бољем животу и напреднијем друштву, а то ћемо успети само одговорним и напорним радом. Данашњи дан обавезује нас да одамо почаст свима који су положили своје животе за лепшу, бољу данашњицу и будућност.

Наравно, времена никада нису била лака, као и данас, али понети славом и ентузијазмом наших предака идемо у сусрет отвореним питањима будућности за лепши и бољи живот генерација које долазе. Жеља и циљ овог руководства Општине да свакодневним напорима и победама, како великим, тако и малим настоји да општина Мало Црниће и свих 19 насеља, постану боље место за живот. Са великим задовољством отварам Свечану седницу Скупштину општине Мало Црниће и поздрављам све вас, одборнике СО, председника општине, заменика председника, помоћника председника, чланове Општинског већа, начелника и заменика начелника

ОУ, све запослене у локалној самоуправи, директоре јавних предузећа и установа наше општине, као и све запослене у њима. Такође, поздрављам начелника Полицијске станице Мало Црниће и његове сараднике, директоре Основних школа, директора Предшколске установе, представнике културе и присутне медијске куће. Захваљујем се, такође, и свима онима који су упутили лепе речи и честитке. На адресу наше Општине су стигли бројни телеграми и честитке поводом Дана општине, од којих издвајамо само неке као што су : .Из владе РС - Кабинета министра задуженом за унапређење развоја недовољно развијених општина на територији Републике Србије, у коме се између осталог каже.

„Поштовани господине Антонијевићу, у своје лично име и име кабинета задуженог за унапређење развоја недовољно развијених општина користим прилику да вам честитам Дан општине Мало Црниће, који обележавате 14. октобра, и пожелим Вама, вашим сарадницима и свим грађанима пуно здравља и успеха. Кабинет и ја стојимо вам на располагању да вам пружимо сваки вид помоћи у циљу унапређења услова живота у вашој општини. До скорог виђења, министар Новица Тончев.“ У име Скупштине општине, свих одборника, и у своје лично име, свим грађанима честитам данашњи дан, Дан општине Мало Црниће - 14. октобар“, рекла је председница СО-е, **Горанка Беба Стевић**.

У име општине Мало Црниће, поздравним речима обратио се председник Општине, Малиша Антонијевић:

Поштована председнице Скупштине општине Мало Црниће, поштовани одборници чланови Општинског већа, директори јавних предузећа и установа, директорке школа, радници Општинске управе, уважени гости . Сваке године на овакав свечан начин обележавамо Дан ослобођења и Дан наше општине. То је и дан када се сећамо свих оних који су дали своје животе за своју отаџбину, за слободу у којој данас сви живимо. Данас, 66 година од установљења општине и ми као и сви они

пре нас, дајемо свој допринос зарад унапређења живота и рада у нашој општини и својим трудом и залагањем дајемо пример, како само мукотрпним радом и одрицањем, можемо створити боље место за живот, и постављамо високе стандарде у даљем раду и залагању. Свакако да су очи грађана упрте у руководство Општине, које треба да оправда њихово поверење и свакако да је то наша жеља и обавеза, али морам да признам да нам ништа није тешко, јер имамо изузетно добру сарадњу како са вама поштовани одборници, исто тако и са свим запосленима у Општинској управи. На томе сам вам веома захвалан. Нема заслуге појединца, а да иза тога не постоји јак тимски рад, међусобно поштовање и разумевање. Упркос пошаста која нас је снашла и која је још увек присутна, руководство Општине уз помоћ Владе Републике Србије, сваким даном се труди да обезбеди боље услове живота за све своје грађане, и да у сваком смислу унапреди своју општину. Не могу а да не похвалим изузетну сарадњу и са свим директорима образовних, културних, спортских, привредних и свих осталих институција јер без заједничког домаћинског односа нема никаквог бољитка, а још мање напретка. На данашњи дан када сумирамо резултате свега урађеног између два Дана општине, морам да напоменем да је један од ограничавајућег фактора и проблем недостатка људских ресурса јер је вирус и пандемија Короне натерала и многе запослене да одсуствују са посла а то се доста одразило и на реализацију зацртаних планова. Ипак је најважније сачувати људске животе, а све остало је надокнадиво.

У времену у којем живимо мој апел свакако јесте да свако од нас покаже само оно добро у нама, да свако од нас према сваком другом поступа као према својим најмилијим, као према својој породици, јер само таквим односом бивамо јачи, спремнији да се изборимо са свим проблемима, који нам предстоје и да сви заједно будемо сложни као породица, јер ми то заправо и јесмо. Тако ћемо створити јако друштво, спремно да одговори на све изазове.

Ово је свакако и година великог јубилеја, 50 година Фестивала драмских аматера села Србије, Фестивала који нас чини препознатљивим и поносним, јер је то обележје општине Мало Црниће и представља јединствени Фестивал такве врсте у нашој земљи.

Пред нам је још веома дуг пут даљег развоја наше општине, првенствено да унапредимо и сачувамо своје ресурсе, у првом плану пољопривреде и кроз различита давања трудимо се да помогнемо нашим пољопривредним произвођачима, али и кроз помоћ нашим приватним предузетницима. Желимо да уз нашу помоћ прошире и унапреде своју производњу и да на тај начин дамо свој допринос останку младих на селу и да то буде један од начина заустављања миграција људи ка већим градовима и иностранству. Уз државну подршку сагледавамо прави начин да унапредимо живот и рад у нашој Општини, а колико смо у томе успели у години за нама видећемо на слајдовима уз пригодан текст који следи. Вољни смо да саслушамо и све оне који својим идејама или на било који други начин желе да допринесу напретку наше општине, и сматрамо да заједничким, односно тимским радом, можемо да унапредимо квалитет живота, и да само мукотрпним радом и одрицањем идемо ка загарантованом циљу и да уз све то немамо разлога да сумњамо у напредак и развој наше Општине.

Желим на самом крају да честитам свим добитницима признања, да се захвалим на несебичном доприносу за развој целокупног друштва, на њиховом залагању и преданом раду и да им пожелим још више успеха у будућности. У славу слободарског духа, свим грађанима наше Општине честитам 14. Октобар, Дан ослобођења у Другом светском рату и Дан општине Мало Црниће. Желим свима много успеха, здравља, радости и напретка у будућем периоду, уз жељу да будемо јединствени и градимо бољи живот, за нас и све будуће генерације које долазе“, рекао је председник **Милиша Антонијевић**.

Скупштина општине Мало Црниће донела је одлуку о додели Октобарских награда за 2021. годину, број 02 0-133 /2021, дана 11. 10. 2021. године. Поред Повеље физичким лицима, добитницима награда обезбеђен је и новчани део, у износу од по 15 .000,00 динара. Овогодишњи добитници највишег општинског признања –

ДОБИТНИЦИ ОКТОБАРСКИХ НАГРАДА су:

- МЕЂУОПШТИНСКО УДРУЖЕЊЕ ЗА ПОМОЋ ОСОБАМА СА Л ДАУНОВИМ СИНДРОМОМ „8. ДАН“. У име Удружења, награду је примила председница Невенка Гајић.
- ПРЕДУЗЕТНИЧКА РАДЊА „ФЕРРО БАТТУТО“ - ШАПИНЕ за развој предузетништва, власника Радише Илића.
- РАДЕ ПРВУЛОВИЋ, ВАЈАР И СЛИКАР ИЗ БАТУШЕ за професионално остварење и допринос у области вајарства и сликарства
- МАЛИША СТОКИЋ из Кобиља за остварене резултате у пољопривредној производњи
- Мрс СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ, професор књижевности и писац, за научно-истраживачки рад и допринос у култури општине Мало Црниће
- Проф. др ГОЛУБ ЈАШОВИЋ, универзитетски професор за српски језик, за српски језик и књижевност.
-

У име награђених, присутнима се обрати проф. др Голуб Јашовић:

„Поштовани присутни, част ми је и задовољство да сам данас овде међу вама и да могу да вам се обратим са неколико реченица поводом овог свечаног чина. Почаствован сам да сам један од добитника најзначајнијег признања које Скупштина Општине Мало Црниће додељује организацијама, друштвима и појединцима за њихов укупан допринос привреди, култури, образовању на подручју ваше Општине.

У Мало Црниће први пут сам дошао 2017. године са Славицом Јовановић са намером да попишемо ономастичку грађу Малог Црнића.

Први наш саговорник био је учитељ Радиша Стојићевић. Истога дана разговарали смо са песникињом Аном Дудаш, коју смо познавали и од раније. Трећи наш саговорник био је учитељ Мирослав Митровић, испоставиће се касније, један од наших најбољих казивача. Ономастичку грађу записивали смо пуне три године, обишли свих деветнаест насељених места Општине Мало Црниће и све то уобличио у књигу која има више од седам стотина страница. Тако је Мало Црниће постало једина општина у нашој земљи у којој је урађен комплетан ономастички попис, према стандардима Одбора за ономастику САНУ, у нашој земљи.

Пре неколико година добио сам награду „Србољуб Митић“ за своју поезију коју ми је доделио тадашњи председник комисије Радомир Андрић а уручила председница Скупштине Горанка Стевић у истој овој сали. Тада се створила идеја да се направи један научни скуп на коме би се говорило о животу и књижевном раду песника Србољуба Митића. Због епидемије, скуп није било могуће одржати, али су нам наши сарадници послали своје радове које смо објавили у књизи „Небески орач“. „Небески орач“ је први научни зборник у коме се на четири стотине страница текста говори и анализира поетско дело Србољуба Митића са различитих аспеката. У књизи је објављена детаљна биографија и библиографија Србољуба Митића и радова о њему и о његовом раду. Објављена су сећања његових савременика Ане Дудаш, Љубише Ћидића, Драгољуба Јевремовића, и других.

У овој књизи, први пут имамо радове у којима је анализиран језик Србољуба Митића, лексика употребљена у његовим песмама, дијалекатски слојеви, новостворене речи итд. Посебно су вредни радови проф. др Николе Цветковића, академика Милована Данојлића, проф. др Недељка Богдановића и других. Значајно је и то да су стручну

оцену о овој књизи дали наши познати научни и културни посленици, проф. др Драгана Радовановић из Новог Сада, др Велиша Јоксимовић из Пожаревца и мср Дражен Јашовић из Београда. На крају, желим да се захвалим председнику Малиши Антонијевићу за помоћ на реализацији свих наших активности и послова које смо имали на територији Општине Мало Црниће, али и свим нашим информаторима, саговорницима са којима смо разговарали. Својим највећим успехом сматрамо то што смо у свим селима које смо обишли упознали нове људе и стекли нове пријатеље“, рекао је проф. др *Голуб Јашовић*

КЊИЖЕВНА НАГРАДА „СРБОЉУБ МИТИЋ“

Књижевна награда „Србољуб Митић“ установљена је одлуком Скупштине општине Мало Црниће 14. 10. 1993. године у част нашег песника Србољуба Митића. По расписаном конкурс у од стране Скупштине општине и Часописа за књижевност, уметност и културу „Стиг“, за најбољу збирку поезије издате у периоду октобар 2021 – октобар 2022. године, на свечаној седници Скупштине општине уручена је Књижевна награда „Србољуб Митић“, аутору збирке поезије „Поетска микрофонија“, Стевану Милошевићу из Врања.

Одлуку Комисије за доделу награде, прочитала је председница Комисије **Данијела Божицковић Радуловић**, директорка Библиотеке „Србољуб Митић“ у Малом Црнићу и писац.

Комисија за доделу књижевне награде „Србољуб Митић“ Мало Црниће, именована решењем Општинског већа, број 06 -45/ 2021 -8 од 28.08.2021. године, у саставу: Данијела Божицковић Радуловић из Петровца на Млави, председник Комисије; Зорка Стојановић из Малог Црнића, члан и Радица Павловић из Црљенца члан; на седници дана 05.10.2020. године, једногласно је донела следећу

О Д Л У К У

Књижевна награда „Србољуб Митић“, за најбољу збирку поезије, издату у периоду 01.10.2020. – 01.10.2021. године, припала је СТЕВАНУ МИЛОШЕВИЋУ из Врања, аутору збирке песама „ПОЕТСКА МИКРОФОНИЈА“ у издању „Прометеја из Новог Сада.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

За књижевну награду „Србољуб Митић“, ове године конкурисало је 35 аутора. Сви они су већ потврђени и афирмисани песници. Пажљиво читајући стихове, вешто упаковане у песму, а песме у збирку, Комисија није имало нимало лак задатак. Јер требало је изабрати најбољу не само песму, него ЗБИРКУ ПЕСАМА.

Стеван Милошевић, рођен је 1987. године у Врању. Дипломирао је на Педагошком факултету. Ради као професор верске наставе. Углавном је објављивао песме за децу (Легенда о лептировом срцу, Аждаја напушта бајку). Године 2018. освојио је друго место песмом „Када ме једном нема“, на првом песничком конкурс портала Хорсе риде р. Почетком 2019. освојио је такође друго место на међународном конкурс у Црној Гори.

„Поетска микрофонија“ је тематски разноврсна збирка песама. Писац је у својој поезији остварио својеврсну посебност, која га чини препознатљивим. Он експлицитно реагује на негативне појаве у култури, негујући идентитет свог народа, језика и песама.

Ово је зрело остварење, без трага почетништва. И као што један од рецензената ове књиге Матија Бећковић рече: „У његовим стиховима је одиста речима тесно, а мислима (и осећањима) пространо“.

Књижевну награду је Стевану Милошевићу уручила председница Скупштине општине Мало Црниће, *Горанка Стевић*.

„Поштовани председниче општине, представници општинских тела, представници културе, часни оци, даме и господо – помаже Бог! Пре свега, срећан празник свима. Нека читав српски народ у отаџбини и расејању буде део данашњих Богородичиних молитви у ова тешка и мрачна времена за нашу земљу.

Морам рећи да ми је веома драго што сам овде данас са вама, први пут долазим у ове крајеве, а повод је и више него драгоцен. Лепо је видети да се ипак негује култура, и уметност уопште, а нарочито стваралаштво посебних људи какав је Србољуб Митић. Оно што заправо уметност може понудити човечанству јесте склониште за душу. Човек током живота и сам у неком тренутку схвати да само молитва и уметност са најнижих грана могу додирнути небо. И ништа више.

Управо овде смо се окупили због такве уметности, која нас уједно подсећа и на великана Србољуба Митића. Грех је, као што је то наводио и сам Владета Јеротић, што се Србољуб Митић не налази у врху српског песништва, јер то својим радом и животом итекако заслужује. Ова награда, ова културна и уметничка тековина, исправљају ту неправду, а мени, као једном од њених носиоца, припала је велика част, али и дужност, да у времену које је испред мене будем бољи и као човек и као уметник. Јер једно без другог не може.

Захваљујем се жирију који је одабрао моју књигу за овогодишњег лауреата ове престижне награде, на основу ужег избора видим да није имао нимало лак посао. Изузетно ми је задовољство што радници културе имају подршку и саме општине у свом раду, јер, верујте ми, уопште им није лако, зато је и било који вид подршке култури више него добродошао. Још једном, захваљујем се и свима вама на топлој и свечаној добродошлицы, са жељом да истрајете у очувању ове уметничке традиције ради добробити свих наших потомака. Хвала и живели!“, рекао је песник *Стеван Милошевић*.

ПЕДЕСЕТ ГОДИНА ТРАЈАЊА ФЕСТИВАЛА ДРАМСКИХ АМАТЕРА СЕЛА СРБИЈЕ ФЕДРАС-А

Година за годином су се низале још од давне 1972. године и дошли смо до златног јубилеја, који ове године прослављамо, а којим се веома мали број организатора може похвалити. Фестивал је као и људски живот, као човек, годинама сазрева, али може се и закључити да Фестивал не чине само године у низу, као не чине ни човека, већ га чини оно шта је заправо изнутра. Поносно можемо рећи да је Фестивал драмских аматера села Србије ФЕДРАС, темељ и ступ аматеризма у позоришној уметности. Како је ФЕДРАС сазревао, тако је постајао и мотив, смер и изазов многим младим људима, који су се остварили у овој уметности, као аматери, али као и професионалци.

Професионализам је поље, чију границу од једне танке нити прелете талентовани на крилима аматеризма, летећи од улоге до улоге, од сцене до сцене. Једна од тих сцена, можемо са сигурношћу рећи је и ова Федарсова, са које су многи полетели. Организатори, глумци, редитељи, али верна публика, учинили су једно велико дело. Сви заједно су подржали аматеризам и храбро стали у борбене редове, против тешког времена у коме налазимо, а све са циљем да би уметност живела, позоришта опстала, а ФЕДРАС дочекао овај златни јубилеј. У томе се можда и налази одговор на питање, како је ФЕДРАС уопште преживео свих ових година, борећи се са многим изазовима и јачим противницима.

На одговор како, кључна је једна реч, а то је само љубав. Љубав и то она, коју аматери осете, заљубе се и воле до краја живота. А воле позоришну уметност, свој позив на безнакнадни труд и безусловно давање себе „на даскама које живот значе“. То је љубав локалних заљубљеника у драмску уметност, па и у ФЕДРАС, од када се појавио у животима многих претходних генерација га је одржала. Управо зато је слоган овогодишњег Фестивала „ЈЕР ВОЛИМО ПОЗОРИШТЕ“.

Наравно, Фестивал се не би одржао у животу без људи, који су својим друштвено политичким деловањем, учинили да Фестивал настане, напредује и проживи свој полувековни живот.

Цитираћу нашег великана драмског уметника Данила Бату Стојковића: „Једном када остариш, зажалићеш за две ствари. За оним што си погрешио и за оним што си пропустио. Мање ће болети где си погрешио, него шта си пропустио“. Па тако и сви ми, не смемо пропустити прилику да учинимо да ФЕДРАС буде синоним за позоришну уметност, морамо се потрудити да ФЕДРС-у лансирамо у вечност, и непрестано му градимо пут, на коме ће сви чути за Мало Црниће, а велики ФЕДРАС.

Никола Томић

ОТВАРАЊЕ 50. ЈУБИЛАНОГ ФЕСТИВАЛА ДРАМСКИХ АМАТЕРА СЕЛА СРБИЈЕ – ФЕДРАС

Свечано отварање 50. Јубиларног Фестивала драмских аматера села Србије ФЕДРАС, уприличено је у спомен парку, испред зграде Општине. Програм је водила Нина Радуловић, водитељка из Београда.

У културно уметничком делу програма учествовали су: Хор „Одјек“ Музичке школе „Стеван Мокрањац“ из Пожаревца; оркестар „Нови звучни талас“ из Пожаревца, чланови ОАП „Бранислав Нушић“ из Малог Црнића; Лепомир Ивковић, драмски уметник из Београда.

Бројним гостима, глумцима из разних крајева Србије, мештанима општине Мало Црниће, обратио се председник општине Мало Црниће, Малиша Антонијевић:

”Љубав је једна страст која не признаје ни прошлост ни будућност”, рекао је Оноре Де Балзак.

Постоје разне врсте љубави, свако их на себи својствен начин доживљава, али повод данашњег окупљања и јубилеј који обележавамо свакако је доказ да је љубав према позоришту, овде у Малом Црнићу, у средишту стишке равнице, вечна. Она траје, радо се сећа прошлости, али и има јасне погледе у будућност.

Драги пријатељи, даме и господо, поштовани сарадници, драги гости и сви ви, заљубљеници у позоришну уметност.

Загледавши се у прошлост можемо видети неуморну жељу људи ове Општине да се развијају у сваком смислу, а посебно можемо приметити и њихову жељу да развијају уметност, књижевност и културу.

Почевши од часописа ”Стиг”, само две године касније, људе, заљубљенике у драмски аматеризам, почео је да окупља Фестивал који је из године у годину био све популарнији и постао препознатљив на културолошкој мапи Србије.

Данас, када обележавамо педесетогодишњицу његовог одржавања, са сигурношћу могу рећи да је постао и друго име наше Општине.

За све ово време до данас, жеља нам је била, не да чедо названо ФЕДРАС љубоморно чувамо, већ да га што је могуће више поделимо - у почетку са гостима, а сада већ са осведоченим пријатељима Федраса и општине Мало Црниће.

Свака се глумачка екипа после завршеног Федраса уз пружену руку поздравља обавезала да ће себе на наредном Фестивалу представити у још бољем светлу, и да ће са нестрпљењем бројати дане када ће се на позорници у Малом Црнићу упалити рефлектори и почети нови Фестивал. Тако је Федрас временом постао све бољи и посећенији. Јубилеј који обележавамо је свакако доказ да у свим прошлим годинама у неким веома турбулентним по нашу земљу, Федрас је трајао и истрајао у томе да окупља људе по педесети пут у континуитету. Судбина нам није дала могућност да бирамо где ћемо бити рођени, али смо јако поносни што смо рођени баш овде, у овој малој општини браничевског округа. Поред свих својих знаменитости, шаљемо јасну поруку да су сви добродошли у велику породицу Федраса, и у општину Мало Црниће.

Неки су овде рођени, неки су се родили па отишли. Има и оних који су се вратили. А много је и оних који су овде дошли, и ту остали, оних, који су нас заволели са свим врлинама и манама, и са великим срцем, жељног нових познанства и

пријатељства. Постоје и они који су управо на Федрасу стекли прва глумачка искуства, који су позориште заволели и одабрали га као занимање, али има и оних који су на сцени пронашли себе и који су цео свој живот посветили глуми и увек поред свих својих обавеза остали верни позоришту.

Задивљени смо идејом и храброшћу људи који су имали визију и организовали први ФЕДРАС.. Показали су да су већ тада били испред свог времена и време је показало да су били у праву, такав Фестивал је био потребан Људима ове питоме равнице. У почетку разбигра, а касније понос свих нас.

Хвала свима који су дали свој допринос да ФЕДРАС. заживи, да одраста, да сазрева, и да траје. Хвала и свима вама који сте вечерас овде са нама и који сте вашим присуством увеличали наш јубилеј. Јако смо поносни на све вас и подсећамо да пријатељства склопљена на Федрасу су пријатељства која трају цео живот. Има и оних који нажалост нису са нама, а на које смо навикли, они су себи обезбедили место тамо где су великани, и живе у нама и у нашем сећању.

Многа су имена урезана у реч ФЕДРАС, и много је љубави, ентузијазма и одрицања уткано у све ове године његовог трајања. Велика обавеза и велика одговорност је на нама, али и на будућим генерацијама. Треба да истрају, и да поред свих осталих обавеза, имају у виду да је једна од приоритетних обавеза - трајање Фестивала драмских аматера села Србије.

ФЕДРАС је пре свог јубилеја, 50 година постојања, ушао у легенду. Он траје, и трајаће док буде нас, наших потомака, и док буде ове Општине, а то је вечно, као што је вечна и Србија“, рекао је председник **Малиша Антонијевић**.

Присутнима се обратио и директор Центра за културу Мало Црниће и уметнички директор ФЕДРАС-а, Никола Томић.

Овај Фестивал има једну лепшу димензију. Желим да сви уживате у наредних осам дана. Морам да поздравим руководство Општине на челу са председником Општине Малишом Антонијевићем и да изразим једно велико обострано задовољство, које постоји. Без те сарадње која функционише, не би ни овај Фестивал био диван, као што јесте. Захваљујем се и свим медијским кућама, које су вечерас са нама, и верујем да ће својом сликом пренети овај Фестивал који траје ето, пола века. у свет а не само у Србији. Поздрављам вас још једном, и желим да уживате у овим нашим позоришним данима....“ , рекао је директор Никола Томић.

ЗЛАТНИ 50. ФЕСТИВАЛ ДРАМСКИХ АМАТЕРА СЕЛА СРБИЈЕ ФЕДРАС, ОТВОРИЛА ЈЕ ПРОСЛАВЉЕНА ДРАМСКА УМЕТНИЦА СНЕЖАНА САВИЋ.

„Добро вече свима. Пре него што прогласим Фестивал драмских аматера села Србије ФЕДРАС отвореним, морам да кажем да је учешће аматера у укупном културном достигнућу Србије, веома значајно. Аматеризам је стваралаштво, засновано на љубави, посвећености, на ентузијазму. То је први контакт са уметношћу, са узбудљивим процесом стварања, који воде уметничком делу стваралачким снагама изразитих талената. Овде је Лепомир Ивковић, који је ваш и наш одавде из вашег места. Аматеризам и професионализам су комплиментирани, први као добровољни посвећеници, а други као професионалци, који раде свој посао и од тога живе. Он је заправо драгоцен део наше културе, и по масовности и квалитету. Проглашавам 50. Јубиларни Фестивал драмских аматера села Србије – ФЕДРАС, отвореним“, рекла је приликом отварања Фестивала, драмска уметница Снежана Савић.

Фестивалску заставу, подигла је Ана Дудаш, песникиња из Малог Црнића и једна од оснивача ФЕДРАС-а, уз велики аплауз присутних љубитеља позоришне уметности и Стига и предиван ватромет.

Уследило је отварање ликовне изложбе академског уметника **Радета Првуловића**, из Батуше. Изложбу је отворио **Драган Милосављевић**, академски сликар из Петровца на Млави.

„Велика част је говорити о њему. Стишка земља је родила Србољуба Митића небеског орача који је изорао велике бразде на овој земљи. Изродила је и Радета Првуловића великана на пољу сликарства. Док је Срба изорао бразде својим стиховима Раде то ради својим скулптурама, сликама и портретима. Он комбинује пуноћу и празнину што у уметничкој форми његовог израза даје метафизичку димензију. Његови портрети су архаични у њима доста мудрости и колективно несвесног. Доста користи и митологију, бик који представља снагу, коњ брзину... Оно што је јако занимљиво су његове

скулптуре, које су са свих страна интересантне, како споља тако и изнутра. Изузетни уметници - уметници Стога, Срба и Раде.

Раде Првуловић рођен 12. 10. 1952. у Батуши, општина Мало Црниће. Завршио је вајарски одсек на факултету ликовних уметности у Београду и постдипломске студије – цртеж. Члан је УЛУС-а. Излагао је групно и самостално. Добио је неколико награда за скулптуру. 1990. године се одселио у Италију, у Вићенцу где је живео до 2011. године. Радио је и излагао Милану, Болоњи и Риму, а групно у Паризу и Лондону. Добитник је награде за скулптуру у Милану. Живи и ради у Батуши....“рекао је Драган Милосављевић.

**ПРЕДСТАВЕ НА 50. ФЕСТИВАЛУ
ДРАМСКИХ АМАТЕРА СЕЛА СРБИЈЕ
ФЕДРАС**

14.10.2021./ ЧЕТВРТАК у 20 ,00 часова

**ОАП „Бранислав Нушић“
Мало Црниће**

**Вацлав Хавел
„ПРОСЈАЧКА ОПЕРА“
Режија: Невена Ракочевић**

Програм овогодишњег Фестивала драмских аматера села Србије у низу аматерских позоришта која ће се представити током фестивалских дана, започет је представом „Просјачка опера“, по тексту Вацлава Хавела и режији Невене Ракочевић. Част да ФЕДРАС отвори у такмичарској конкуренцији, припала је домаћину, Општинском аматерском позоришту „Бранислав Нушић“ из Малог Црнића.

Радња у „Просјачкој опери“ дешава се у 18. веку, али то не утиче на њену актуелност. Као сваки добар текст, стално је жив и актуелан. Представа „Просјачка опера“, изведена је премијерно и у „Атељеу 212“ у Београду, у режији Љубомира Драшковића, далеке 1983. године. После веома дуге паузе, играна је у зајечарском позоришту на „Данима Зорана Радмиловића“, коју је режирао редитељ Народног позоришта у Београду, Божидар Ђуровић.

„...Пресудно у одабиру текста је била тежина његовог извођења, јер захтева много труда, знања и талента. То све имају глумци нашег позоришта. Хтели смо да учествују сви глумци, који су наступали на ФЕДРАС-у, свих ових година и учествовали у његовој

организацији. Самим присуством на овој нашој стишкој, позоришној сцени, глумци уз помоћ локалне заједнице, градили у и изградили манифестацију, која има републички карактер. Мишљења сам да је премијера успела, а коначни суд свакако ће дати публика и време. Желео бих да се захвалим редитељки Невени Ракочевић, на посвећености и пожртвованом раду, свим глумцима и представницима локалне самоуправе на подршци.....“ , рекао је директор Центра за културу, Никола Томић.

Улоге у представи су тумачили: Мирослав Митровић, Бојана Митровић, Драгана Алексић, Мирослав Милутиновић, Тамара Јовановић, Валентино Ољача, Немања Павловски, Милош Ивић, Драгана Костић Милутиновић, Никола Павловски, Зоран Живковић, Сара Траиловић, Љиљана Милановић и Миле Маринковић.

Идејно решење сценографије музике и костима дала је редитељка Невена Ракочевић, док је светло и тон радио Стефан Павловски.

По оцени жирија публике у саставу: Тома Митровић и Радица Митровић из Смедеревске Паланке, Признање за најбоље глумачко остварење у представи примио је Валентино Ољача, које је уручила драмска уметница из Београда, Снежана Савић.

15. 10.2021./ ПЕТАК у 12 ,00 часова

Културно уметничко друштво „Гоша“
Драмски студио „Враголани“
Смедеревска Паланка

Саво Шкобић
„КАД БИХ ЈА БИО ВЕЛИКИ“
по тексту „Моја мама је клинцеза“
Режија: Раде Михаиловић

Дечији драмски студио „Враголани“ из Смедеревске Паланке извео је представу „Када бих ја био велики“.

Представа је рађена у маниру комедије забуне, у којој заплет и дечја игра почињу темом за писмени задатак. Дечак решава да замени улоге брата и сестре улогама маме и тате, а како то зна само његова сестра, дешавају се бројне комичне ситуације.

Драмски студио „Враголани“ ради у оквиру Културно-уметничког друштва „Гоша“, које је реосновано 1977. године, и до данас је извео више целовечерњих представа нешто самостално, а нешто у сарадњи са Градским позориштем.

КУД „Гоша“ у свом саставу има више секција – фолклорни ансамбл са своје четири поставе, народни оркестар, групе певача, солисте, сликаре, песнике.

Носилац је великог броја признања и награда у Србији.

Тихана Симонић представник жирија публике прогласила је Огњена Петровића глумца представе.

15. 10.2021./ ПЕТАК у 19,0 часова

Културно-просветни центар / позориште
„Драгољуб Милосављевић Гула“
Петровац на Млави

Бранислав Нушић
„НЕ ОЧАЈАВАЈТЕ НИКАД“
Адаптација и режија: Милош Јагодић

Другог Фестивалског дана у ревијалном делу се публика је имала прилике да ужива у представи „Не очајавајте никад“ по тексту Бранислава Нушића, а у адаптацији и режији Милоша Јагодића.

„Не очајавајте никад“ је једини Нушићев комад написан најпре на француском језику, с ликовима који су Французи, непосредно после Првог светског рата. То је прича о рентијеру који се из љубави оженио женом којој је издавао стан, у тренутку када су обоје веровали да је њен муж погинуо у рату. Међутим, муж је ипак жив и враћа се из рата, што главног јунака, рентијера, поставља у врло драматичну ситуацију. Чини се да и изненада васкрсли муж и садашњи муж једнако воле исту жену. Испоставља се да женина љубав према првом мужу није нестала, као и да тај први муж ништа не зна о женином другом браку. Таква драмска ситуација ставља сва три лика у незавидну позицију, али ову, наизглед, нерешиву једначину Нушић ипак решава користећи мелодрамска средства у чисто комедиографске сврхе.”

У представи игра седам глумаца и то: Јован Ивковић, Милица Илић, Саша Радивојевић, Радмила Радосављевић, Стефан Јовановић, Сузана Станковић и Миодраг Лукић.

По оцени Жирија публике у саставу: Мирослав Митровића и Драгана Алексић, признање за најбоље глумачко остварење вечери припало је Јовану Ивковићу.

Признање је уручила Мина Лазаревић, драмска уметница из Београд.

15. 10.2021./ ПЕТАК у 21 ,00 час

**Градско позориште
„МОРАВИШТЕ“
Ћуприја
Андреј Шепетковски
„ШЕТЊА СА ЛАВОМ“
Режија: Владан Цветковић**

У такмичарском делу исте вечери представило се позориште „Моравиште“ из Ћуприје представом, која је рађена по тексту Андреја Шепетковског а у режији Владана Цветковића. Глумци који су се представити публици су: Дејан Аћимовић, Јелена Милетић, Александар Милеуснић, Марко Бошковић, Тања Милеуснић, Оливер Милетић и Уна Анђелковић. Извођењем ове представе обележава се осма сезона континуираног рада позоришта „Моравиште“.

Ова савремена драма прати живот оригиналног ствараоца, младог редитеља Светислава Бате Крстића у неколико животних ситуација које је на сјајан начин одиграо Дејан Аћимовић. и његову немогућност и несналажљивост да се оствари у хаосу културне политике и владавине шунда. Са доста комичних елемената драма се бави проналажењем смисла у непријатељском окружењу и идејом да тек са упознавањем сопствених слабости човек доспева на праг зрелости. Око осамдесет минута, колико траје “Шетња са лавом” публика је уживала и аплаузом награђивала надареност глумаца.

Андреј Шепетковски завршио је Факултет драмских уметности у Београду у класи професора Владимира Јевтовића 1998. године, као студент генерације. Глумачку каријеру Андреј је почео као позоришни глумац у Атељеу 212 и Народном позоришту у Београду. Први пут се појавио у ТВ серији „Горе доле“ у епизодној улози. Запаженију улогу је имао у филму „Бело одело“. Такође је тумачио и улогу Боже у филму Београдски фантом. Играо је и у популарној ТВ серији „Мој рођак са села“. Написао је драму „Шетња са лавом“.

Жири публике у саставу: Мирослав Митровић и Драгана Алексић, Признање за најбоље глумачко остварење припала је Дејану Аћимовићу. Прзнање је уручила Мина Лазаревић, драмска уметница из Београда.

16.10.2021./ СУБОТА
19 час.

**Аматерско позориште „Јовица Јелић“
Банатско Карађорђево**

**Петар Петровић Пеција
„СТИД“
Редитељ Милан Мартиновић**

У такмичарском делу, трећег дана 50. ФЕДРАС-а, публици, стручном жирију и жирију публике, представило се Аматерско позориште „Јовица Јелић“ из Банатског Карађорђева, основаног 1997. године. Ово позориште броји четрдесетак чланова свих узраста и добродошао је свако ко жели да буде ансамбла. Од 2013. године позориште има репертоар и представе се изводе недељом на малој сцени позоришта и у великој сали. Тренутно на репертоару играју 7 представе.

На Фестивалу драмских аматера села Србије, представили су се представом „Стид“, по тексту Петра Петровића Пеција, а у режији Милљана Мартиновића.

Жири публике у саставу Милош Ивић и Миле Маринковић, чланови ОАП „Бранислав Нушић“ из Малог Црниће, једногласно су донели одлуку о додели Плакете за најбоље глумачко остварење вечери, које је глумац, Александар Срећковић Кубура, предао Горану Будисављевићу.

21 час.

**Милановачко позориште
Горњи Милановац**

**Сценарио Славомир Мрожек
Превод Петар Вујчић
ПОЛИЦАЈЦИ
Редитељ: Бранко Кнежевић**

Исте вечери у такмичарском делу, на федрасовској сцени, заиграли су глумци из Горњег Милановца. Дочарали су нам представу „Полицајци“ у режији Бранка Кнежевића.

Трагове о зачецима позоришног живота у Горњем Милановцу налазимо у писаном сведочанству гимназијалца, Милановчанина Милорада Маћића, који у својим сећањима на 1910 -ту годину каже: „Генерација старија од нас се окупљала око Свете Борисављевића званог Крца. Они су се највише занимали позориштем. Давали су лепе позоришне комаде, а узимали су понекад за мање улоге неког од нас“. Међу „старијим“

милановачким ђацима, који су школу учили у Чачку је и Момчило Настасијевић, књижевник, песник, за кога се и везују почеци позоришног живота у Горњем Милановцу“.

Момчило Настасијевић, рођен је у Горњем Милановцу 1894. године, где је завршио основну школу, а гимназијско школовање је наставио у Чачку. Почетком века припремао је и изводио драмске представе са својим вршњацима у Милановцу и у околини. Рођен је у породици посвећеној уметности, а као песник припадао је модерним тенденцијама у српском песништву. Песник, драмски писац, француски ђак, професор књижевности, у то време шеснаестогодишњак, вођен немиром свог духа посејао је семе које од тада до данас непрекидно рађа узорне плодове у свим областима драмског стваралаштва, што је можда најочљивије баш у нашем времену. Поред песничког и прозног стваралаштва писао је и драме: „Недозвани“, „Код вечите слаvine“, „Господар Младенова кћи“, „Међулушко благо“ и оперски либрето „Ђурађ Бранковић“.

Између два рата позориште наступа као дилетантска група, од прилике до прилике без сталног имена и репертоара. После рата позориште наступа под именом Косте Абрашевића. Као победници Фестивала аматерских позоришта Србије у Кули 1982. године, Милановачко позориште (тада Аматерско позориште „Никола Поповић“), ревијално наступа на Фестивалу фестивала аматерских позоришта СФР Југославије у Требињу, играјући „Богојављенску ноћ“ В. Шекспира, у режији Јована Ристића. Од 2010. наступа као Милановачко позориште.

У последњих десет сезона ансамбл Милановачког позоришта је извео тринаест премијера.

Милановачко позориште је 2007. године покренуло „Школску сцену“, својеврсни фестивал позоришног стваралаштва ученика са подручја општине Горњи Милановац, узраста од пет до деветнаест година.

Ужи састав ансамбла броји око двадесет активних глумаца.

Милановачко позориште је добитник највишег признања Општине Горњи Милановац Златне плакете Таковски устанак за 2014. годину. Милановачко позориште је од 2019. покренуло фестивал Међународни сусрет варошких позоришта таковске цвети, који се одржава сваке године у јулу месецу.

Ова глумачка екипа први пут се појављује на ФЕДРАС-у. Интересантно је да први пут глуми Иван Пантовић, коме је жири публике доделио Плакету за најбоље глумачко остварење. Ивану Пантовићу, Плакету је уручио Александар Срећковић Кубура, драмски уметник из Београда.

17.10.2021./ НЕДЕЉА
19,00 час.

Установа Културни центар
Градско позориште
Смедеревска Паланка

Дора Делбјанко
ЕПИТАФ
Редитељ: Мирослав Петровић

Глумци из Смедеревске Паланке: Александар Стошић, Радица Митровић, Сања Дојчиновић, Невена Миљковић, Дијана Влајић, Марко Богдановић и Слађан Стокић, извели су представу „Епитаф“ по тексту Доре Делбјанко и диригентском палицом режисера Мирослава Петровића. За светло и тон задужен је Радоје Ђурђевић, а за сцену Весна Пријовић.

Позоришни аматеризам у Паланци датира од почетка двадесетог века године 1905. година изведена је представа „Јазавац пред судом” и то је догађај који означава почетак позоришног аматеризма у Паланци. Паланка је организатор Фестивала драмског стваралаштва деце „Враголасте позориштарије”. Однедавно, у позоришту постоји луткарска сцена „Сцена Лутка”. Позориште је добитник многих друштвених признања и награда: три Вукове награде, Орден заслуга за народ са сребрним зрацима, три Октобарске награде града Смедеревске Паланке...

Жири публике у саставу: Тамара Јовановић и Зоран Живковић, глумци позоришта ОАП „Бранислав Нушић“ из Малог Црнића, прогласили су најбоље глумачко остварење у представи. Плакета за најбоље глумачко остварење, припала је Марку Богдановићу. Плакету је уручио Небојша Дугалић, драмски уметник из Београда.

21,00 час.

Аматерско позориште „Жанка Стокић“

**ЈУ Културни центар
„Властимир Павловић Царевац“
Велико Градиште**

„ПОШТЕНИ ПРОВАЛНИК“

Редитељ Мирко Јенић Буги.

На позоришним даскама, у жељи да победе на јубиларном 50. ФЕДРАС-у, представом „Поштени провалник“ по тексту и у режији Михаила Лаптошевића.

Своја глумачка умећа показали су Ненад Михајловић Гоја, Мирко Јенић Буги, Мирослава Перић, Марина Милићевић, Татјана Стефановић и Миодраг Илић. Сарадници на представи су Саша Ђокић и Ненад Радевић.

Аматерско позориште „Жанка Стокић“ Велико Градиште преко две деценије је узбуркано место самоистраживања не само глумаца брижљиво „прикупљених“ са градиштанских улица већ и публике коју провокативне интерпретације најпознатијих текстова нагоне на дубокоумна размишљања. На просторно скромној и сценографски често сиромашној сцени Аматерског позоришта „Жанка Стокић“, глумац је увек у центру уметничких збивања. Посебна пажња посвећена је домаћој драмској продукцији која своје место налази у жанровској разноликости репертоара. Прве сузе и смех чули су се кобне 1999. године када је у јеку ратних збивања, симболично, 28. јуна из душе и са усана глумаца аматера у даху изговорен текст „Боја на Косову“. Две деценије

касније, када се осврне иза себе, градиштанска публика се са осмехом присећа многих позоришних остварења. Ту су и бројне омладинске и дечје представе приказане, као и предходно поменуте, на домаћој, али и позорницама широм Србије. Оно чиме се позориште посебно поноси су бројна признања и награде које су реалан одраз уметничких резултата. Захваљујући залагању и ентузијазму, а пре свега љубави према позоришном стваралаштву, глумци су лауреати значајног броја фестивала.

Признање за најбоље глумачко остварење примио је Ненад Михајловић Гоја, које му је уручио глумац Небојша Дугалић.

18.10.2021./ ПОНЕДЕЉАК
17,00 час.

**Аматерско позориште
„Јанићије Поповић“
Секција Дома културе „Грачаница“**

**Михаило Лаптошевић
„ЖИВОТ ГЕТО ТИНЕЈЦЕРА“
Редитељ: Михаило Лаптошевић**

У ревијалном делу петог дана Фестивала драмских аматера села Србије ФЕДРС-а, наступили су глумци АП „Јанићије Поповић“ секције Дома културе из Грачанице. Представили су се причом о животу тинејџера у гетоизираним срединама на Косову и Метохији. Текст је написао Михаило Лаптошевић, који је истовремено потписао и режију представе.

Аматерско позориште „Јанићије Поповић“ је почело са радом 1968. године, иницијативом групе ентузијаста на челу са Ратком Поповићем, Срећком Тодоровићем, Веселином Стојковићем, Ђорђем Јевтићем. Ван подручја Косова и Метохије позориште се први пут појавило 1974. године извођењем представе „Сватови су стали“ у режији Ратка Поповића, на фестивалу драмских аматера села Србије (ФЕДРАС), у Малом Црнићу. Данас активно ради само дечија секција која је основана 1994. године са циљем да окупи дечаке и девојчице који ће, на квалитетан начин, проводити слободно време, развијати таленте и учити се тимском раду. Позориште тренутно броји 30 активних чланова узраста од 12 до 17 година.

Одлуком жирија публике у саставу Данијела Божичковић Радуловић и Бебица Миловановић, аматерском позоришту „Јанићије Поповић“ Дома културе „Грачаница“, Признање за колективну игру у представи „Живот гето тинејџера“, уручила је Данијела Божичковић Радуловић.

Председница стручног жирија Цисана Мурусидзе Чоловић, редитељка из Београда оценила је да су се млади аматери из Грачанице, као најмлађи учесници фестивала ухватили у коштац са веома тешким текстом, чији су главни јунаци млади људи са Косова и Метохије који су у рату 1999. године изгубили све.

„Они живе без сталног посла, у уништеним породицама у једном логору који се зове Косово и Метохија и покушавају да среде свој живот. Иако по годинама млади, ова деца су уверљиво и убедљиво дочарала сву трагедију живота на Косову и Метохији, након рата 1999. године“, рекла је Цисана Мурусидзе Чоловић.

18.10.2021./ ПОНЕДЕЉАК

18,30 час.

Дом културе Сивац
Општина Кула

Миливоје Млађеновић
„ЦАНДРЉИВИ МУЖ, КОМЕНТАРИ“
Редитељ: Миливоје Млађеновић

У такмичарском делу, петог дана Фестивала, публици су се представили глумци Драмске секције „Велимир Сандић – Вељко“, Дома културе Сивац. Одиграли су представу „Цандрљиви муж, коментари“.

Иначе, Драмска секција „Велимир Сандић – Вељко“ Дома културе Сивац, има неколико квалитетних представа, са којима је обишла многа места широм Војводине и Србије (Клаустрофобична комедија“, „Адвокат Петлен“, „Ковачи“, „Госпођа министарка“...) Али на првом месту је свакако комедија „Воз“ која говори о сукобу менталитета колониста из Црне Горе и мештана Сивца. Ова животна прича доводи до суза од смеха гледаоце у препуним салама. Представа је путем касета, а затим и ДВД записа одавно отишла изван граница наше земље. Једна од последњих представа је „Госпођа министарка“, која је после више година по први пут окупила велик ансамбл и створила могућност, за велике (по броју глумаца) пројекте који су следили. Оно на шта смо посебно поносни, је оснивање дечје драмске секције у оквиру секције „Велимир Сандић Вељко“, коју предводи вишегодишњи глумац аматер, Жељко Варагић.

По одлуци Жирија публике: Данијела Божичковић Радуловић и Бојана Митровић, Признање за најбоље глумачко остварење добио је Мишо Стијеповић, које му је уручила Драгана Дабић, глумица – гост вечери.

18.10.2021./ **ПОНЕДЕЉАК**
21,00 час.

Удружење уметника „Артиста“
Београд

Документарна представа о Милени Павловић Барили
„САН О МИЛЕНИ“
Режија и драматургија: Јелена Богавац

У ревијалном делу, Удружење уметника „Артиста“ одиграло је представу „Сан о Милени“.

Представа Сан о Милени настала је из документарног истраживања биографије сликарке . Драматуршку матрицу представе чине писма, документа, критике, дневнички записи, аналитички текстови. Представа дефинише најважније животне догађаје Милене Павловић Барили преламајући је кроз призму њених ремек дела – зато представа говори о Милени језиком симбола њене уметности. Видео- рад формулисан је тако да покрива прегршт ликовних репродукција, те скенова докумената и писама уметнице.

Представа је едукативни, високо поетизовани запис о животу и делу једне од најзанимљивијих локалних уметница која је стекла светску славу. Идејни покретач, продуцент и организатор је Тијана Вишковић, професионална глумица и председница Удружења уметника „Артиста“. Режију и драматургију потписује Јелена Богавац, реномирана драмска уметница. Миодраг Ковачевић је стручни сарадник, истраживач, композитор и извођач песама на поезију Милене Барили.

У представи играју Тијана Вишковић, Јован Здравковић, Марко Панајотовић, Александра Вељковић и Миодраг Ковачевић. Костиме је осмислио Александар Ковачевић, а дизајн звука и видео-рад Игор Марковић. Своју успешну премијеру, представа је имала у Пожаревцу 17.12.2018. у Центру за културу, а београдску премијеру 6.02.2019. у Битеф театру у Београду, након чега је имала И још једно успешно извођење у Битеф

театру 7.03.2019.,
у Новом Саду
20.04.2019.,
Зајечару
17.06.2019.
и Пожаревцу
20.06.2019.
Представа је доживела велики успех и има подршку, позитивну критику и препоруке од великог броја стручних људи.

19.10.2021./ УТОРАК

19 час.

Градско позориште

Театар 91“

Алексинац

Бранислав Недић

„ТЕТКА ОД МИЛИОН ДОЛАРА“

Редитељ: Бранислав Недић

У такмичарском делу, шесте вечери Фестивала драмских аматера села Србије, публика је видела представу „Тетка од милион долара“, аутора текста и редитеља Бранислава Недића. Улоге су тумачили: Зорица Стевановић, Бојан Цветковић, Срђан Стојадиновић, Нинушка Стојановић, Јелена Томић, Предраг Миленковић, Душан Милосављевић, Момчило Радосављевић.

Градско позориште „Театра 91“ Алексинац, основано је 1991. године, од 2003. године постаје самостална установа културе. За 30 година постојања има изведено преко 100 премијера. Позориште је гостовало и освајало награде на најеминентнијим фестивалима у Србији и региону, а кроз њега је прошло на десетине професионалних и аматерских глумаца, и такође сјајних сценографа, костимографа и редитеља. На овом сјајном фестивалу учествује други пут за редом. Овог пута са представом „Тетка од милиона долара“.

Жири публике у саставу : Драгана Костић Милутиновић и Валентино Ољача одлучио је да Признање за најбоље глумачко остварење прими Срђан Стојадиновић.

Признање је уручио глумац вечери, Андреј Шепетковски.

21,00 час.

**Дом културе, „Влада Марјановић“
Старо село, Велика Плана**

**„ЖОРЖЕТА“
по мотивима текста „Тако смо се некад смејали“ (Александар Пантелић)
Редитељ: Драган Николић Јордан**

Аматери из Старог Села (општина Велика Плана), одиграли су у такмичарском делу, представу „Жоржета“ у режији Драгана Николића Јордана, а по мотивима текста „Тако смо се некад смејали“.

Под Федрасовским рефлекторима , усхићено су играли глумци: Горан Милановић, Лозинка Вељковић, Бранка Шућур Степановић, Милица Пешић, Марко Богдановић, Јелена Милановић, Тања Новаковић. Сарадници на представи су: Слободан Живковић и Јован Адамовић.

Позоришни ансамбл Дома културе у Старом Селу непрекидно ради од 20 01. године, и сваке године припреми по бар једну премијеру, од чега су четири биле монодраме. На ФЕДРАС-у је од 2005. године овај ансамбл награђен шест пута за представу у целини (једна златна, три сребрне и две златне плакате) и са више од петнаест појединачних награда. Бројна су такође учешћа и награде на фестивалима „Живка Матић“, МАПС, ШИК, ФАМА,... у Дому културе у Старом Селу се од 1979. године одржава позоришни фестивал МАЕКС (мала експериментална сцена). Признање за глумачко остварење вечери је Горан Милановић, које је уручио гост вечери, Андреј Шепетковски.

20.10.2021./ СРЕДА
12,00 час.

Фамилијарт Београд
„ШАШАВИ БЛУЗ“
Режија Јован Љубеновић

Глумци Мирјана Зељковић, Владимир Тешовић, Јован Љубеновић, одиграли су дечију представу „Шашави блуз“, по мотивима текста „Како су настале ружне речи“ аутора Душана Радовића, а у режији Јована Љубеновића.

18,00 час.

Драмски студио, Центар за културу
Пожаревац

Бранислав Нушић
„НУШИНЕ ЈЕДНОЧИНКЕ“
Режија и адаптација
Слободан Боба Степић

У ревијалном делу, глумци Драмског студија Центра за културу Пожаревац одиграли су „Нушине једночинке“ по тексту Бранислава Нушића, а у режији Слободана Бобе Степића.

Публика је уживала у глумачким бравурама и вештинама младих глумаца, који су врло професионално одговорили изузетно тешким задацима.

По оцени жирија публике - (Сара Траиловић и Мирослав Милутиновић), признање за најбоље глумачко остварење у представи припало је Јани Васић. Признање је глумици Јани Васовић уручила, Милена Васић, глумица из Београда.

21,00

**Аматерско позориште
Центра за културу „Драган Кеџман“
Кучево**

**Братислав Петковић
„КАСКАДЕР“
Редитељ: Иван Драгојловић**

У такмичарском делу, у вечерњим сатима, наступило је представом „Каскадер“, наступило је АП Центра за културу „Драган Кеџман“ из Кучева.

После паузе од пуне две деценије, у Центру за културу у Кучеву обновљен је рад Аматерског позоришта.

Десеточлана глумачка екипа, спој младости и искуства, али пре свега велике љубави према позоришту, упустила се у авантуру на „даскама које живот значе“. Из тога се родила породица која глуми као један, која дише као један.

Центар за културу Кучево и чланови глумачке трупе посебну захвалност аутору текста Браниславу Петковићу и глумцу Богдану Богдановићу на помоћи и подршци.

Дејану Марковићу, по оцени жирија публике (Сара Траиловић и Мирослав Милутиновић), признање за најбоље глумачко остварење је уручила глумица Милена Васић.

21.10.2021./ **ЧЕТВРТАК**
19,00 час.

КУД „Бранко Радичевић“
Божевац
Драмски студио

Саша Латинковић
„ПАЗИ МЕТАК!“
(По мотивима радио драме
„Четврта и по офанзива“ Александра Новковића)

Адаптација, сценографија, костим,
избор музике и режија: Саша Б. Латинковић

У ревијалном делу овогодишњег ФЕДРАС-а, наступили су глумци из Божевца – односно Драмски студио КУД-а „Бранко Радичевић“. Представили су се представом „Пазиметак!“, у режији и адаптацији Саше Б. Латинковића.

Почетком ЦЦ века захваљујући јакој трговачкој чаршији у Божевцу је било и угоститељских објеката од којих су три била са називом хотела и то Балкан, Кајмакчалан и Москва. Пошто су ресторани имали велике сале за госте у њима су постојале и бине које су користила соколска друштва за извођење културно-забавних програма. Ондашњи школарци су изводили позоришне представе, играли окретне игре, игре са двора а фолклор се играо у ондашњем колу за време празника и недељом.

После другог светског рата формира се фронтовска група која има драмску, музичку и фолклорну секцију која 1952 године на среском такмичењу у Смедереву осваја друго место у Србији. Исте године фронтовска фолклорна група као награду добија право да наступа у градовима на мору Ријека, Сплит.

Од тада па до данас увек је постојала нека група ентузијаста који су радили на културном плану. После завршетка зграде дома културе формира се КУД „Бранко Радичевић“ и скоро 50 година непрестано ради. У свом раду Културно Уметничко Друштво је освојило и многа признања као што су 1967 и 1986 општинска награда „14 Октобар“, 1975 II место на „ФЕДРАС-у“ фестивал драмских аматера Србије и 2002 на ФЕСЕЛ-у као најуспешније Културно Уметничко Друштво, иако није било велике помоћи од државе ни у бољим временима већ захваљујући људима који су желели да сачувају део наше културне баштине. Сада у КУД-у најактивније раде фолклорна и музичка секција које у свом програму изводе поред народних староградске и дворске игре. Остварена су и многа гостовања по Војводини у Селенчи, Лађарку, Новим Бановцима, као и на „Јоргован Фест-у“ на Мирочу. Млади из Божевца, својом активношћу и упорношћу настављају са радом и чувају од заборава Српску традицију.

По оцени жирија публике у саставу: Никола Павловски и Немања Павловски, признање за најбоље глумачко остварење припало је Огњену Јовановићу, које је уручио Радивоје Раша Буквић.

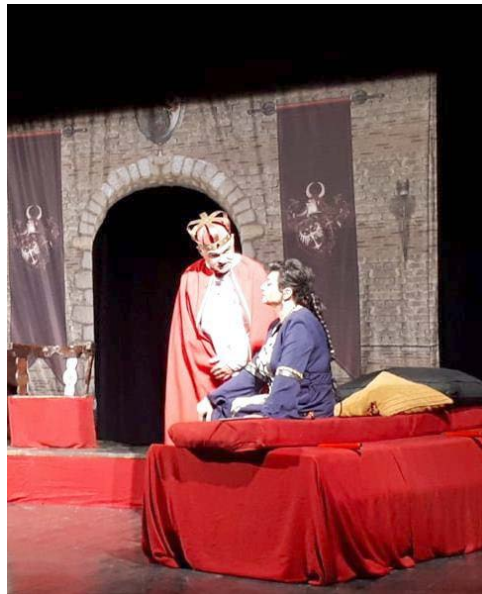
21,00 час.

КУД „ОБИЛИЋ“
Крљево, општина Велика Плана

Миладин Шеварлић
„ЗМАЈ ОД СРБИЈЕ“
Редитељ Предраг Живановић

Последње Федрасовске вечери у такмичарском делу представили су се глумци и из Крњева.

КУД „Обилић“ Крњево, основано је 1926 . године . За 89 година свог плодносног рада , друштво је постигло изванредне резултате у неговању и ширењу културног аматеризма . Позоришна секција сваке године припреми једну до две премијере . Има преко 30. чланова у сениорској и омладинској категорији . Учествовала је 20 пута на републичком фестивалу аматерских позоришта у Малом Црнићу. Освојила је два пута друго место уз више првих награда за режију , сценографију , најбољу мушку и женску улогу , сценски говор и друго .

22.10.2021. / ПЕТАК

Последње вечери **ЗЛАТНОГ**, полувековног Фестивала драмских аматера села Србије - ФЕДРАС 2021. године, проглашени су победници, уручена заслужена признања и спуштена застава ФЕДРАС-а, до октобра 2022. године.

У част победника, Сандра Бугарски и Владан Стевић, одиграли су представу „**НЕКА БУДЕ ШТА БУДЕ**“ (само да је мушко), по тексту и у режији Владана Савића а у продукцији Артисима из Београда.

Топла, људска прича о двоје супружника који већ дуго покушавају да обезбеде потомство уз све перипетије које сналазе наше „мале људе“, сажета је у ову комедију типа дуо драме. Иако комедија пуна елегантног хумора, овај комад обилује и озбиљним драмским моментима који публику узбуђује до суза.

Протагонисти ове представе су Сандра Бугарски, глумица Београдског драмског позоришта и Владан Савић, глумац Позоришта на Теразијама. Текст и режију потписује Владан Савић, сарадници на тексту су Саша Симоновић и Аница Гарић, сценографија Тања Жиропађа. Костиме је осмислила Кристина Савић, а кореографију потписује Милица Павловић.

ЗАПИС ВЛАДИМИРА РИСА

Љиља Милановић

Када смо, сада већ давне 199... и неке, први пут дошли на ФЕДРАС, дочекани смо домаћински, с пуно гостопримства и неке чудне љубави која је исијавала из ових људи у Малом Црнићу. Прво смо упознали ансамбл локалног позоришта „Бранислав Нушић“ и њихову примадону Љиља Милановић. Око нас осмех добродошлице, топлина укупног простора ФЕДРАС-а, али тај први утисак заслепела је Љиљина лепота. Нисмо ни ми били „од јуче“ али такву лепоту једне младе жене скоро нисмо видели, многи међу нама, сигурно први пут. А она нас је очаравала изгледом, шармом, топлим комуникацијом. Кад смо се коначно одвојили у припреми за наступ, ови моји глумци па и увек помало сујетне глумице, прилазе ми и говоре „Ал је лепа директоре“, „Како лепа жена или девојка, није битно“. Видим, ансамбл ми потпуно декоцентрисан. Али морам да кажем, ти Љиљо ништа ниси крива.

Кад смо следеће године опет дошли на ФЕДРАС,, а Љиље нема. Ћутимо, потајно се осврћемо, видимо све је исто као прошле године али њена ње. Најзад питамо а домаћини нам кажу, Љиља се породила, добила сина. Ми, нормално весели али и тужни. Нема наше Љиље, чуј наше као да је она само наша. Тај ФЕДРАС, без Љиље некако прогурасмо.

Кас смо следеће године дошли на фестивал дочека нас Љиља још лепша, још раскошнија, па и Мало Црниће лепо, што би Милисав рекао, младим сунцем окупано и Црниће и цео Стиг што се око ФЕДРАС-а и Љиље саломео, па се радује и тугује, а и ми са њим.

А наша се Љиља крила од нас и публике, маскирала се, облачила разне хаљине и костиме и кроз године играња била: Розика у „Развојном путу Боре Шнајдера, Руменка у „Радовану трећем“, Царица Милица у „Боју на Косову“, Фема у „Покондиреној тикви“, Анђа „ Сумљивом лицу“, Лујза у „Ковачима“, Госпа Ната У „ Госпођи министарки“, Петрија у „Петријном венцу“, Спириница у „Народном посланику“, арка у „Ожалошћеној породици“, Госпа Мица у „Власти“ и у другим бројним представама током своје 55 –ће позоришне каријере. Иза ње је много награда, повеља, златни значки КПЗ, домаћих и међународних признања. Године аплауза, цвећа, труда, рада и непреспаваних ноћи понеког скакања са сцене у одушевљену публику, године младости, радости и лудости.

А није јој помогло никакво костимирање, одмах смо је препознавали по квалитету игре и по лепоти.

Ових дан славимо тридесет пет година позоришта „Бранислав Нушић“ и педесет година Федраса. ЈУБИЛЕЈ. На отварању овогодишњег фестивала домаћини су играли „Просјачку оперу“ а у улози Мери једна дама, помало у годинама, а још увек лепа.. Боже, Љиља Милановић, достојанствена.

Владимир Рис

РЕЧ – ДВЕ СА ЧЛАНОВИМА СТРУЧНОГ ЖИРИЈА

Стручни жири 50. јубиларног Фестивала драмских аматера села Србије – ФЕДРАС, у саставу : Цисана Мурусидзе Чоловић редитељ из Београда; Злата Нуманагић и Раде Марјановић, драмски уметници из Београда, ове године је велики и тежак задатак. Будним оком професионалаца, пропратио је све представе изведене у недељи Фестивала, донети одлуку о најбољој представи, али и одлуку о најбољим костимима, сценографији, музици. Ипак су издвојили време за један краћи разговор са чланом уредништва Билтена, Зорком Стојановић. Питања нису била везана за представе, јер ће о томе Стручни жири све рећи у свом саопштењу на крају Фестивала.

- Организатори су доста труда уложили у припрему овогодишњег ФЕДРАС-а. Присуствовали сте програму и самом чину отварања 50. Фестивала драмских уметника села Србије. Можете ли нам рећи ваше утиске о првом дану ФЕДРАС-а, о отварању Фестивала и свечаној академији? Знам да сте уморни јер има доста представа и других културних догађања, како успевате да све то испратите? Јесте ли чули за писце: Србољуба Митића и Милицава Миленковића? Шта бисте поручили организаторима Фестивала?

Злата Нуманагић: Нисам први пут у Малом Црнићу. Долазила сам давно и играла у гостујућој представи на крају Фестивала. Свечана академија је била дивна. Не може се то осећање описати речима. Морам рећи да ово што се дешава у Малом Црнићу, заслужује све похвале. Толико дуго успешно неговати аматеризам у једном малом месту, је невероватно, али истинито. Од аматеризма, сви глумци крећу даље, ако желе да се баве том професијом. Да, мало сам уморна, али оног тренутка, када представа крене, све заборавим. Позоришне игре ме освежавају и чине јаком, јер да би се овај посао радио успешно, мора да се воли. Управо та љубав је покретачка снага, која надвлада умор. Извињавам се, али нисам чула за Србољуба Митића и Милицава Миленковића. Порука: Само напред!

Раде Марјановић: Само ћу наставити причу колегинице Злате. Атмосфера приликом отварања ФЕДРАС-а, је нешто што ће се задржати дуго у мом сећању. Не може се то описати, то треба доживети. Приређен је заиста интересантан и леп културно-уметнички програм. Приказан је и филм о ФЕДРАС-у. Окупили су се глумци из свих крајева Србије. Толико ентузијазма, толико љубави према глуми, толико квалитетних, талентованих, упорних, глумаца – аматера на једном месту и то сваког октобра већ педесет година. Немам речи...Толико жара у очима младих аматера, толико труда, рада и вежбања, поред неких редовних послова, ради представа, наступа, дружења. Све ово што сам рекао је управо ту, у тој љубави према глуми. Овде је та љубав огромна и на њеним темељима живи ФЕДРАС. Порука: Само напред!

Цисана Мурусидзе Чоловић: Већ три – четири године сам члан Стручног жирија, овде на ФЕДРАС-у. Увек одлазим са неким новим позитивним и лепим утисцима. Ово што Мало Црниће и Стиг има, је непроцењиво благо. Благо које се зове ФЕДРАС. Волим

ФЕДРАС, волим да долазим овде и видим толико лепих представа, толико снаге у младим глумцима, толико љубави према позоришту и аматеризму. Свега овде има и добрих песника, глумаца. Свечана академија је била величанствена. Чиста десетка. Доста љубави је ту уложено. Све што радимо, радимо из љубави. Познавала сам Милисава Миленковића. Диван човек, песник, прозаиста, критичар, драматург и драго ми је што сам га познавала. Порука: Само напред!

- Порука „Само, напред!“, изречена је у истом тренутку, (када је питање прочитано), гласно, јасно, само су се разликовале боје гласова.

ПРОСЛАВЉЕНИ ДРАМСКИ УМЕТНИЦИ НА 50. ФЕРАС-у

Снежана Савић: Осећам се лепо. Нисам први пут у Малом Црнићу. Долазила сам давних осамдесетих година. Моји утисци су врло лепи у односу на време у коме живимо. Честитке на овом јубилеју. Педесет година трајања ФЕДРАС-а у различитим условима који нису баш ишли на руку уметности, је за велико поштовање. Радујем се што сам видела толико ентузијазма, толико радости, толико усхићења код аматера. Од аматера се постаје професионални глумац. Сигурна сам да ће од ових аматера неко запловити озбиљним глумачким водама, јер права уметност лежи у аматеризму.

радује и боли, јер за то постоји жири публике. Истовремено још на сцени, изразила је своју радост што је имала прилике да гледа представу „Шетња са лавом“ њеног класића са академије А. Шепетовски.

Александар Срећковић: Да у овој средини људи не воле позориште, да ФЕДРАС нема добру и верну публику, не би живео пола века. Приметио сам да је одабир представа, одлично урађен. Радује ме да се још увек негује аматеризам, јер он је непресушни извор, одакле се позоришна уметност стално напаја. Тако се рађају нови редитељи, глумци итд. И ја сам један од њих. Потребно је доста храбрости, упорности, љубави према позоришту, и рада да би се овако нешто припремило. Ви у Малом Црнићу све то имате, и зато трајате 50 година. А ја вам желим да трајете још толико.

Небојша Дугалић: Још као дечак одрастајући поред манастира Жиче, пратио сам рад локалног КУД-а, и гледао пробе за представу „Госпођа министарка“, коју је режирао отац мог најбољег пријатеља. Сећам се да су са поносом спомињали, како ће са представом играти на ФЕДРАС-у, у Малом Црнићу. Звучало је као велики успех, који се догађа у нашем селу. Касније сам као млад глумац, почетник у Краљевачком позоришту, више пута долазио и са радосћу играо на сцени Центра за Културу Малог Црнића. Онда сам касније пронашао поему „Стилити“ Србољуба Митића, и схватио да сам прочитао најбољу поему на српском језику икад написану. Од тада већ двадесет пет година желим да посетим Србин гроб, кога нажалост за живота нисам упознао. Данас ми се испунила та жеља. Хвала Малом Црнићу на ФЕДРАС-у, на Срби Митићу, што ми је толико у животу даровало.

Драгана Дабовић: Усхићена сам. Не могу да верујем шта се дешава овде у Малом Црнићу. Фестивал драмских аматера села Србије, још траје и слави 50 година трајања. Дивно. Долазила сам и играла на овој сцени као глумац – аматер. Честитам свима који су учествовали у организацији Фестивала. Све је дивно. Видела сам Библиотеку, просторије Центра за културу су преуређене...Заиста сам пресрећна. Шта још могу да кажем, осим да вам пожелим срећу и да трајете још дуго.

Андреј Шепетковски

Милена Васић: Част ми је бити на ФЕДРАС-у. Обе представе које сам видела су права радост. Свака част. Радост су и све друге представе на овом Фестивалу. Доћи ћу поново у Стишки крај. Снима се серија о нашим језерима и рекама.

Радивоје Раша Буквић

ВОДИТЕЉИ ПРОГРАМА:

Нина Радуловић

Драгана Костић Милутиновић

Валентино Ољача

Милош Ивић

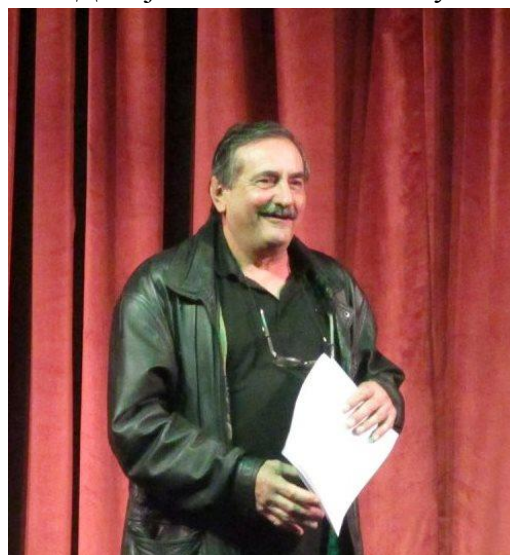
Немања Павловски

Данијела Божичковић Радуловић

Драгана Алексић

Митровић Мирослав

ДОБИТНИЦИ ПОВЕЉА
50. ГОДИНА ТРАЈАЊА И ЗНАЧЕЊА ФЕДРАС-а

На завршној вечери полувековног Фестивала драмских аматера села Србије, уручене су Повеље за 50. година трајања и значења ФЕДРАС-а:

ПОСТХУМНО:

1. Милисаву Миленковићу из Малог Црнића, идејном творцу и оснивачу ФЕДРАС-а
2. Богољубу Ивковићу из Калишта, једном од оснивача ФЕДРАС-а
3. Драгославу Живадиновићу из Калишта, глумцу аматеру и једном од оснивача ФЕДРАС-а
4. Миодрагу Мићи Несторовићу из Великог Црнића, дугогодишњем директору ФЕДРАС-а
5. Момчилу Ћири Животићу из Куле, драмском уметнику
6. Зорану Ђонлићу из Богатића, редитељу, пријатељу и учеснику ФЕДРАС-а од оснивања.

Поред постхумно додељених повеља, Повеље за 50. година трајања ФЕДРАС-а, добили су:

1. Ана Дудаш из Малог Црнића, песњикиња и један од оснивача ФЕДРАС-а
2. Лепомир Ивковић из Београда, драмском уметнику
3. Ивана Несторовић, из Великог Црнића, дугогодишњем организатору ФЕДРАСА.
4. Милан Милорадовић из Батуше, дугогодишњем организатору ФЕДРАС-а.
5. Новица Стојимировић, из Петровца на Млави, дугогодишњем директору Центра за културу општине Мало Црниће.
6. Бебица Миловановић, дугогодишњем директору Центра за културу општине Мало Црниће
7. Зорка Стојановић из Малог Црнића, дугогодишњи организатор ФЕДРАС-а
8. Радиша Стојићевић из Малог Црнића, просветни радник и руководица дечије сцене ОАП „Бранислав Нушић“ из Малог Црнића
9. Љиљана Милановић из Пожаревца, глумица ОАП „Бранислав Нушић“ из Малог Црнића
10. Мирослав Митровић из Малог Црнића, глумац ОАП „Бранислав Нушић“ из Малог Црнића
11. Бојана Митровић из Малог Црнића, глумица ОАП „Бранислав Нушић“ из Малог Црнића
12. Жељко Светомировић из Калишта, глумац ОАП „Бранислав Нушић“ из Малог Црнића

13. Миле Маринковић из Пожаревца, глумац ОАП „Бранислав Нушић“ из Малог Црнића
14. Зоран Живковић из Пожаревца, глумац ОАП „Бранислав Нушић“ из Малог Црнића
15. Тамара Јовановић, из Пожаревца, глумица ОАП „Бранислав Нушић“ из Малог Црнића
16. Ђино Јосић из Пожаревца, глумац ОАП „Бранислав Нушић“ из Малог Црнића
17. Владимир Рис из Новог Сада, професор српског језика и књижевности
18. Раде Првуловић из Батуше, академски сликар и вајар
19. Светомир Бата Мирковић из Малог Црнића, новинар и пријатељ ФЕДРАС-а
20. Радица Митровић из Смедеревске Паланке, глумици, учесници првог ФЕДРАС-а,
21. Срећко Тодоровић из Грачанице, дугогодишњи директор Дома културе из Грачанице и пријатељ ФЕДРАС-а
22. Момчило Дујмовић из Мачванског Прњавора, глумац, пријатељ ФЕДРАС-а
23. Јелици Ђонлић из Богатића, глумици, учесници првог ФЕДРАС-а
24. Ратку Поповићу из Грачанице, пријатељ ФЕДРАС-а
25. Цветко Станојевић из Ранилуга, редитељ и пријатељ ФЕДРАС-а
26. Радиша Драгојевић, из Петровца на Млави, политиколог и пријатељ ФЕДРАС-а
27. Златко Илић из Велике Плане, пријатељ ФЕДРАС-а
28. Миодраг Мага Милановић, редитељу
29. Веско Стојковић из Грачанице, књижевнику, пријатељу ФЕДРАС-а
30. Саша Стојановић из Ранилуга, редитељ, пријатељ ФЕДРАС-а

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР:

1. Малиша Антонијевић – председник,
2. Данијел Сурдуловић – члан,
3. Горанка Стевић – члан,
4. Данијела Станковић – члан,
5. Бебица Миловановић – члан,
6. Мирослав Живојиновић – члан,
7. Јасна Јовић – члан,
8. Драган Митић – члан,
9. Данијела Божичковић Радуловић – члан,
10. Никола Томић – члан.

УМЕТНИЧКИ САВЕТ:

1. **АЛЕКСАНДАР ДУНИЋ** – драмски уметник из Београда, председник Уметничког савета
2. **ЛЕПОМИР ИВКОВИЋ** – драмски уметник из Београда, члан
3. **ЉИЉАНА МИЛАНОВИЋ** - Управник ОАП “Бранислав Нушић” Мало Црниће, члан
4. **ДРАГАНА КОСТИЋ МИЛУТИНОВИЋ** – музички педагог из Салаковац, члан
5. **РАДИША СТОЈИЋЕВИЋ** - учитељ у пензији из Малог Црнића, члан
6. **ВЛАДА РИС** – професор српског језика и књижевности из Новог Сада, члан
7. **СРЕЋКО ТОДОРОВИЋ** – представник Дома културе и позоришта из Грачанице, члан
8. **ВЕСНА ЦИНО** – професор књижевности и српског језика из Црљенца - члан
9. **САВО МУЧИБАБИЋ** – секретар Савеза уметничког Стваралаштва аматера Војводине из Новог Сада, члан
10. **НИКОЛА ТОМИЋ** – директор Центра за културу Општине Мало Црниће, члан

ЖИРИ ФЕСТИВАЛА:

1. Цисана Мурусидзе Чоловић, редитељ из Београда
2. Злата Нуманагић, драмска уметница из Београда
3. Раде Марјановић, драмски уметник из Београда

ЖИРИ ПУБЛИКЕ

1. Радица Митровић и Тома Митровић
2. Драгана Алексић и Мирослав Митровић
3. Миле Маринковић и Милош Ивић
4. Тамара Јовановић и Зоран Живковић
5. Данијела Божичковић Радуловић, Бојана Митровић и Бебица Миловановић
6. Драгана Костић Милутиновић и Валентино Ољача
7. Сара Траиловић и Мирослав Милутиновић
8. Немања Павловски и Стефан Павловски

СЕЛЕКТОР ФЕСТИВАЛА

Александар Дунић, драмски уметник из Београда

УРЕДНИШТВО БИЛТЕНА:

Владимир Рис

Зорка Стојановић

Радица Павловић

СНИМАТЕЉ:

Мирослав Животић из Црљенца

УМЕТНИЧКИ ДИРЕКТОР ФЕСТИВАЛА

Никола Томић

ДОНАТОРИ ФЕСТИВАЛА

ЈЕРВ ОЛИНД СТУДИО – ПОЖАРЕВАЦ
ЕВРОТРГОВИНА МАЦАР – ШАПИНЕ
ПОЛИЦАРТ – МАЛО ЦРНИЋЕ
ДОО „ТРГОВИНА ЛИЛИЋ“ – ПОЖАРЕВАЦ
АРИВА ЛИТАС ДОО – ПОЖАРЕВАЦ
ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ – ПОЖАРЕВАЦ
НЕИМАР ПУТ ДОО – САЛАКОВАЦ
МРЕ БИЗНЕС – МАЛО ЦРНИЋЕ
ФЕРО БАТУТО – ШАПИНЕ
СТАКЛОФОРМ – САЛАКОВАЦ
НАЦИОНАЛНИ САВЕТ ВЛАХА СРБИЈЕ
ЗАДРУГА КУЉАНСКА – КУЛА
ДАЛГО – БОЖЕВАЦ
РЕСТОРАН ЛА САЛАШ – ЗАБРЕГА
СТР МАРКЕТ - БАТУША
ЦОНТИНЕНТАЛТУРС – КУЛА
ЦВЕТАРА ЉИЉАН – ПОЖАРЕВАЦ
МАЛИ ТРГ – КОБИЉЕ
СИТОГРАФ РМ – ПОЖАРЕВАЦ
ВД СИСТЕМ - ПОЖАРЕВАЦ
ТРА ТРИУМ ФЕСТИВОН - ПОЖАРЕВАЦ
ГРОФМБМ – ПОЖАРЕВАЦ
СТИГ ПОЉЕ – КУЛА

САРАДНИЦИ НА ФЕСТИВАЛУ

ЈКП „ЧИСТОЋА“ – МАЛО ЦРНИЋЕ
БИБЛИОТЕКА „СРБОЉУБ МИТИЋ“ – МАЛО ЦРНИЋЕ
ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА ОПШТИНЕ - МАЛО ЦРНИЋЕ
ОСНОВНА ШКОЛА „МОШЕ ПИЈАДЕ“ - МАЛО ЦРНИЋЕ
МУЗИЧКА ШКОЛА „СТЕВАН МОКРАЊАЦ“ - ПОЖАРЕВАЦ

ПРАТЕЋЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ 50. ЈУБИЛАРНОГ ФЕДРАС-а

Промоција књиге: **ОНОМАСТИКА МАЛОГ ЦРНИЋА** Аутори: Славица Јовановић и Голуб Јашовић

У оквиру Фестивала Драмских аматера села Србије, у библиотеци „Србољуб Митић“, одржана је промоција књиге „Ономастика Малог Црнића“, аутора Славице Јовановић и Голуба Јашовића.

Поздравну реч публици упутила је директорка Библиотеке, Данијела Божичковић Радуловић. О књизи су говорили: Мрс Марија В. Запутил, Душан Стефановић, лектор филозофског факултета, као и сами аутори.

„.... Ономастика ове Општине, пре стварања ове књиге, врло је мало истраживана. Сва научна истраживања аутори су уважили. О томе сведочи наведена литература и наведена цитирања кроз Уводну напомену. Представљене су и географске карте (Карта Малог Црнића и Карта Браничевског округа). Колико је ова књига значајна и колики је њен допринос, говоре три рецензије еминентних професора. Др Јордана Марковић (Филозофски факултет Универзитета у Нишу) наводи: „.... Овај обиман рукопис доноси драгоцену, пре свега теренску грађу и то је његова највећа вредност. Имајући у виду чињеницу да је грађа најчешће прикупљена од најстаријих становника, оних који још увек памте микротопонимске, али и друге називе којима прети заборав, веома је важно конзервирати ову грађу у штампаном облику и тиме је

сачувати као извор бројних података за будуће генерације...” (684) ; проф. др Михај Н. Радан (Универзитет у Темишвару) каже: „... Рукопис, без сумње, представља добру основу за даља, шира оноματοлошка истраживања са косовско-ресавског дијалекатског ареала...” (686); и проф. др Драган Лилић (Филозофски факултет Универзитета у Приштини) има позитивне критике који на крају рецензије закључује: „...са задовољством препоручујем ову књигу која садржи попис антропоније и топонимије с једног подручја српског језика...” (68 8).

Веома је уочљива огромна и детаљна посвећеност Голуба Јашовића и Славице Јовановић у овом значајном подухвату, како за ономастику као науку, тако и за Општину Мало Црниће. Истраживање заслужује сваку пажњу и велико признање: признање за труд, пожртвованост, научност и свеобухватност. Иако је за нека села дата детаљнија ономастичка грађа: топоними, антропонији (породични надимци, презимена, мушка лична имена, женска лична имена, мушки хипокористици, женски хипокористици, мушки лични надимци, женски лични надимци), а у другим селима мање детаљнија: топоними, антропонији (породични надимци, презимена) – свеобухватност као атрибут не мањка: ова књига је јединствена, сложена, исцрпна, универзална и сврсисходна. Она представља пример истраживања ономастичке грађе са било ког подручја, те уједно и позива на даља истраживања и овог краја и других крајева наше земље. Стручност, објективност и систематизација, али и сликовитост, атрибути су који описују научни стил Голуба Јашовића и Славице Јовановић, те је ова књига вредна пажње сваког дијалектолога и лексиколога, а нарочито мештана Општине Мало Црниће, јер у овој књизи записана је историја њиховог села и њих самих, заправо, ризница ономастике....рекла је *Мрс Марија Зуптил*.

„.... Ономастички материјал пописан је у деветнаест села која административно припадају општини Мало Црниће и Браничевском округу. То су села Врбница, Велико Село, Крављи До, Топоница и Шљивовац, настањена са леве долине стране реке Млаве, и села Аљудово, Батуша, Божевац, Велико Црниће, Забрега, Калиште, Кобиље, Кула, Мало Градиште, Мало Црниће, Салаковац, Смољинац, Црљенац и Шапине, смештена са десне стране поменуте реке Млаве.

Аутори, нажалост, нису забележили комплетну ономастичку грађу. Сва мушка и женска лична имена, мушки и женски хипокористици, породични и лични надимци, презимена и топономастичка грађа записани су у селима Батуша, Божевац, Мало Градиште, Мало Црниће, Смољинац, Црљенац и Шљивовац. У осталим селима пописани су само породични надимци, презимена и топонимија, а обиман корпус ономастичке грађе навођен је у оквиру сваког села засебно.

Лична имена навођена су азбучним редом, као и лични надимци, код којих је наведена и њихова семантика, уколико је позната. Што се тиче презимена, забележено је све што се могло забелешти на терену - наведене су информације о носиоцима презимена, где и када су се населили, која им је крсна слава, као и број породица које живе у селу са истим презименом. По својој структури, презимена су иста као и у другим крајевима на српском дијалекатском простору, али присутан је и знатан број страних презимена, нпр. Бреслер, Каурин, Палента, Шукунда и др. У свим селима забележени су породични надимци, будући да скоро свака породица у овом пределу има свој надимак. Код навођења хипокористика дато је пуно име од којег је хипокористик изведен. Забележене су укупно 9.262 ономастичке јединице, од тога 2.100 топонима и 7.162 антропонима, што је заиста изузетан подухват погледамо ли друге ономастичке студије. Пописани су и сви етници и ктетици, а скоро свака ономастичка јединица дефинисана је и акцентована онако како је слухом регистрована. Упркос чињеници даје испитивани терен претежно равничарског типа, забележена је изузетно богата топонимијска грађа, а то се може издвојити као једна од најважнијих вредности монографије.

Тежња аутора да учине свеобухватни приказ општине Мало Црниће, како лингвистички тако и ванлингвистички, приказана је и кроз списак библиографских јединица које нису искључиво лингвистичке већ обухватају и поље антропологије, историје, социологије и др., што је и те како још један од показатеља вредности монографије Ономастика Малог Црнића.

С обзиром на то да нема много лингвистичких радова о наведеном пределу, овај подухват Голуба Јашовића и Славице Јовановић сам по себи је од немерљивог значаја за науку, а прикупљена и забележена грађа чиниће свакако добар основ за даља истраживања.“, рекао је *Душан Стефановић*.

ОМАЖ МИЛИСАВУ МИЛЕНКОВИЋУ

Минутом ћутања започет је „Омаж Милисаву Миленковићу“, књижевнику, драматургу, на чију идеју је основан Фестивал драмских аматера села Србије ФЕДРАС, који ове године слави свој педесети рођендан. Комеморативном скупу су присуствовали чланови његове породице: супруга Ратимирка, син Горан, ћерка Сунчана, унуци Марко и Давид, унуке Миља и Тијана, његови пријатељи, рођаци, колеге књижевници, поштоваоци лика и дела Милисаву Миленковића. Међу њима се нашли и представници локалне самоуправе: Малиша Антонијевић, председник Општине Мало Црниће; Горанка Стевић, председница СО-е; Топлица Ђорђевић, помоћник председника Општине....

Први се присутнима обратио глумац из Београда и пријатељ Милисав Миленковића, Лепомир Ивковић.

„На Бадњи дан ове године, вазнео се на небеса наш Миле, како смо га из милоште звали. Вазнео се у вечност, историју и легенду, не само као најумнији стижанин, него а то се са право тврди и један од најумнијих људи у целој нашој Србији. Иза њега, дипломираног правника Правног факултета у Београду и дипломираног драматурга на Академији драмских уметника у Београду, остала су његова дела, романи, поезија, приче, рецензије, ТВ емисије, али о томе ће сигурно више говорити његове колеге – књижевници, браћа по перу. Иза њега остаје и велика политичка каријера. Иза њега остаје и наш ФЕДРАС, глумачке свечаности „Миливоје Живановић“ у Пожаревцу, часопис „Стиг“ и много других ствари- Све је то Милисав волео али највише од свега, волео је своју породицу и био поносан на њу. Кажу да су постојала пара у Пожаревцу, која су љубављу могла мерити са симболом и љубављу Шекспирових јунака Ромео и Јулије. Милисав и Рада и нешто мало млађи Слободан и Мира-

Био је Миле поносан, на све успехе своје деце, Горана и Сунчане, а највише се радовао својим унукама и унуцима. Знали смо то често да залијемо чашом. По годинама, могао је отац да ми буде, али од 2. ФЕДРАС-а 1973. године (нисам сигуран) и моје прве улоге у представи „Боинг- боинг“ у режији Миодрага Маге Милановића, трајало је наше како је Миле волео да каже – непомућено пријатељство. Радује ме што се то пријатељство пренело и на тебе и твоју породицу, драги Горане.

Верујем да се на Божић ове године, појавио на Рајским вратима и затекао Србу Митића, како пише песме, чика Драгослава Живадиновића, како и пише и глуми Хасан-агу, мог стрица Богољуба Ивковића, како суфлира и војнички, строго све то организује. Много су му се обрадовали и сви у глас повикали „Па где си до сада..“, а он витак са сребрним луком, одговара: „Рада ми није дала да дођем раније...“ Придружио им се и Мића Несторовић, и ето још једног Небеског ФЕДРАС-а. Да не заборавимо одакле је дошао и Алекса Лека Лунгић и сам себе поставио за председника Комисије за дочек гостију.

Поштовани пријатељи, један од најстрашнијег понора је заборав. Учинићемо све да име Милисав Миленковића остане трајно у нашим сећањима и сећањима будућих генерација. Молим представнике наше Општине и Центра за културу, да на дан његовог рођења, 6. марта буде нови празник на културној мапи наше Општине, јер је то Милисав Миленковић заслужио“, рекао је **Лепомир Ивковић**.

Данијела Божичковић Радуловић, књижевница и директорка библиотеке „Србољуб Митић“ Мало Црниће, прочитала је песму посвећену Милисаву Миленковићу, након вести о његовом упокојењу.

МИТ О СТИЖАНИНУ
(Милисаву Миленковићу)

Он
Није веровао у Богове.
У сунце, Небо и Траву,
Јесте
Јер, пупак му је пресечен баш ту,
На шареном Стишком ћилиму.
Са Пенелопом је стрпљиво
Чекао Одисеја
Преферанс играо са
Микеланђелом и Црњанским-
Неверницима, такође.
Са Маркесом прозивао Бодлера;
Цвеће заливао кантицама боја
С којима се дружила
мадмазел Барили;
Опијао се
Вином и емоцијом.
Буђењу из дремежа просечности
Препуштао би се,
Као Божанској страсти,
Стављајући мастило и перо
међу зубе изгланцане речима
бритким као српови Стишких сељака.
У свитањима је лутао
Лавиринтима
Живота,
Стварао слике
Сценских комада
Које ће остати док је трајања
Када све нестане и оде без повратка,
Отишао је, између сумрака и свитања,
У освит једне ноћи.
„Одувек сам био сам, “
Рекао је, склопивши очи.
Он
Веровао у Богове није
Али је постао део
Стишке Митологије.

„Често се сетим: Звони телефон, подижем слушалицу, и већ после прве речи, препознајем глас. И знам шта ће рећи „Добар дан. Овде Милисав Миленковић“. Увек је тако започињао разговор. Док сам размишљала како да почнем овај омаж, помислила сам да прво кажем, био је одличан реторичар, али то није довољно. Није довољно ни био је инзваредан, сјајан, врхунски познавалац речи. Можда је најтачније поређење Милисав Миленковић је био виртуоз са речима. И то не само у својим песмама, приповеткама, есејима, романима, драмама, већ и у обичном свакодневном говору. Разговори са њим, никада нису били обични. Једном приликом чекајући почетак промоције, седели смо на обали Дунава. Милисав је прво ћутао, а онда загладан у хоризонт рекао:“ Ја не знам да ли постоји Душа, али ако постоји, она се налази у близини срца. И не знам да ли постоји Бог, али ако постоји, Он је у срцу. Све највеће и највредније ствари, немају облик и не знамо где се налазе, али их треба писати, великим почетним словом.....“, рекла је **Данијела Божичковић Радуловић**, евоцирајући успомене на Милисаву Миленковића.

Колега-књижевник, брат по перу, велики пријатељ Милисаве Миленковића, Радомир Андрић, такође се обратио присутнима пригодним речима.

„У време пандемије, смртоносни таласа вируса Ковид-19 однео је многе нама личности, које су својим уметничким стварањем на изузетан начин културу Србије. Реду тих стваралаца, несумњиво снажног и неисцрпног интелектуалног потенцијала, припадао је Милисав Миленковић, који је надасве самосвојним песништвом, колико прозним и драмским остварењима задужио све нас да га се сећамо и указујемо на његову велику преданост књижевности и позоришту.

У библиографији овог значајног књижевника и једног од ренесансних уметника у овом нашем контроверзном времену, истичимо поново, знајући колико је био делатно ангажован у многим стваралачким пословима, налазим доста угледних имена који су о њему писали поуздано и критички аргументовано. Између осталих, то су имена: Чедомира Мирковића, Милисаве Буце Мирковића, Драгољуба Стојадиновића, Срба Игњатовића, Александра Јекова, Радована Белог Марковића, Србољуба Љ. Митића, Селимир Радуловића, Миће Цвјетића, Милана Ранковића, Висака М. Масловарића, Милоша Петровића, Миладина Шеварлића, Веселина Мишнића, Данијеле Божичковић Радуловић, Милутина Луја Данојлића, Душка Новаковића, Златије Радовановић, Зорка Стојановић, Драгана Миленковића, Љубише Д. Јовановића, Милосава Славка Пешића, Славице Јовановић...

Сводећи, не само овај читалачки утисак, него много тога делимично поменутог и недовољно аналитички сагледаног у обимно и драгоценом књижевном опису Милисаве Миленковића, који је несумњиво сагорео у очувању својих младалачких идеала, овде и данас можемо непорециво рећи да је заслужио наше поштовање и трајније казивање о свему што нам је оставио у наслеђе. Отуд се намеће идеја о организовању, не само у Малом Црнићу или Пожаревцу, већ свуда где је живео и стварао на добробит културе и књижевности у Србији, једну светковину песништва посвећену њему и његовој поезији – првенствено. Једна од назива те светковине је „Стишки венац Милисаве Миленковића“, а један од датума је дан његовог рођења – шести март. Верујемо да ће овај предлог сви они који су га уважавали и волели његову

песничку реч која уз стихове Србољуб Митића репрезентује српску поезију и уопште значење једног изузетног фестивала какав је ФЕДРАС у Малом Црнићу, рекао је **Радомир Андрић**. О Милисаву Миленковићу, говорили су и Видак Масловарић, Веселин Мишнић.

У име мештана Малог Црнића, у коме је рођен и детињство провео Милисав Миленковић, скупу се обратио веома емотивно и инспиративно, учитељ **Радиша Стојићевих**:

„Хвала судбини што ми је одредила да живим и будем савременик Милисаву Милета Миленковића. Привилегију да му будем близак као мештанин, пријатељ, као друг, чини ми се са сам обилато искористио. Постоје многе моћи, које владају, моћ новца, моћ лепоте, моћ физичке снаге...и моћ говора. Ову задњу, моћ говора, поседовао је Милисав Миленковић.

Веома сам често био на местима где је он говорио. Поред пажљивог слушања обраћао сам пажњу на понашање аудиторијума, коме се обраћао. На лицима тих људи сам видео изразе пажње, одушевљења, поштовања, и огромног интересовања за материју о којој је говорио. Толико је елоквенције, познавања ствари, начин интерпретације, данас ретко могу да се чују. Моћ да се адаптира, фокусира, и прилагоди слушаоцима је готово фантастична...

Једном је позвао: Дођи у Чаир, (место на периферији Малог Црнића, где се налази имање његовог оца, на коме је он саградио малу викендицу). Отишао сам и затекао сам га за столом у хладу лепих борова. После неколико куртоазних реченица, показао ми је платнену врећу на столу. Погледао сам, у врећи су били плодови храста, жиреви. То сам добио од једног пријатеља са Златибора. Знаш ли како се жиреви сеју?

Могу и да се не сеју, ако их побацамо у земљи, нићи ће и сами, како се то у природи и догађа. Ипак, одлучили смо да ја са ашовом идем напред, риљам мале јамице, а он за мном у њих убацује по два жира. У овом послу смо провели два – три сата док платнена није испражњена. И док нисмо посејали 600 – 700 младих храстова. Миле, а и ја смо се прилично заморили, али сам на његовом лицу видео радост због посла, који смо обавили. Рекао сам му: Миле, Милисаве Миленковићу, ми смо данас засадили храстову шуму. Био је некако усхићен.

Када сам после, усамљен, размишљао о овој реченици, колико симболике има у њој.

Поштована породице Миленковић, дозволите ми да завршим речима: Много је храстових шума засадио Милисав Миле Миленковић....“, рекао је **Радиша Стојићевих**.

На крају се свима захвалио у име породице Миленковић, син Милисав Миленковића, **Горан Миленковић.**

**Промоција књига:
„УМИРУЋА ЛЈУБАВ“ и „ПЛОЧНИЦИ СНОВА“
Ауторка: Виолета Димитрић**

Позориште је магија. Наш ФЕДРАС магично дише, и уметничким дахом љубави и добродошлице призива нам и магичне госте. Магична Виолета Димитрић из Београда, у недељи ФЕДРАС-а, у читаоници „Осам нијанси плаве“, представила нам је своје две књиге: „Умирућа љубав“ и „Плочници снова“.

Ко је она? Хом о-универзалте или још боље Пуела универзалте – књижевник, тв водитељка, ауторка многих ТВ емисија попут емисије из културе „Ни црно ни бело“ на ТВ „Коперникус“.

О књигама „Умирућа љубав“ и „Плочници снова“, говорила је Данијела Божичковић Радуловић и сама ауторка.

„Поезија Виолете Димитрић је слојевита и дубока. Кроз архетип жене пробија се њено универзално биће, створено да жели, воли, пати и изнова воли. Песникиња, позивајући се и призивајући митолошка бића, ураћа у дубоке и

снажне вирове емоција, у грозничавој потреби за љубављу, и великом страху да ће остати без ње. Виолета Димитрић слика поноре и висине, и што је емоција јача и амплитуда између усхићења и очајања је већа...“, рекла је **Данијела Божичковић Радуловић**.

„Живот нам понекад ненадно наметне околности, које постану наше вододелнице за будућност. Мој животни пут су обележиле необичне ситуације, које су собом одредиле почетак нових етапа битисања. Верујем да сам и сама својим деловањем, али и мислима и одлукама макар мало допринела да се ти преокрети до-

годе. Одувек сам тежила изазовима, те сам стога креирала стања, која су ме водила ка узбуђењима, али и опасностима. Универзум је препознао моје тежње и послао ми управо оно што сам прижељкивала. Догодила ми се та велика, романтична овоземаљска љубав. Наравно, као и у свему ако јасно не дефинишете шта тачно желите, опасност наиђе изненадно, и дочека вас потпуно неспремне. Искусите „усуд тројства“: Узлет, усхићење и крах...Кад је љубав изнедрила ове две моје књиге, коначно сам осетила снагу да могу да наставим и започнем нову етапу живота...“, рекла је, **Виолета Димитрић**.

Стихове су говориле Данијела Божичковић Радуловић и Зорка Стојановић.

ПРОМОЦИЈА ЧАСОПИСА КЊИЖЕВНОСТ УМЕТНОСТ И КУЛТУРУ „СТИГ“

У Библиотеци „Србољуб Митић“, последњег дана 50. Фестивала драмских аматера села Србије - ФЕДРАС, промовисан је нови 133 – 134 број часопис за књижевност, уметност и културу „Стиг“.

Љубитеље писане речи, верне сараднике и читаоце часописа „Стиг“, поздравила је уредница Часописа, Данијела Божицковић Радуловић:

„У новом броју часописа „Стиг“ објединили смо три велике изузетно значајне целине: 1. Часопис у полувековном трајању и оном најзначајнијем када су у питању уредници, редакција, као и заступљени аутори овог часописа.

2. Централни део представља ФЕДРАС, који ове године обележава 50 година трајања. Започет 1972. године овај, највећи у земљи Фестивал аматерских позоришта села Србије окупио је велики број позоришта, глумаца, редитеља, и живео свој пун и богат живот на позорници Центра за културу у Малом Црнићу.

3. Трећи део часописа „Стиг“ посветили смо човеку, који је био један од зачетника „Стига“ и ФЕДРАС-а, и дугогодишњи уредник часописа, Миласаву Миленковићу, са изводима из његовог опуса и животног дела.....“, рекла је **Данијела Божичковић Радуловић**.

Овај број урадила је нова редакција у саставу: Данијела Божичковић Радуловић, главни и одговорни уредник; Александра Марковић, члан; Драгана Алексић, члан; Игор Јовановић, члан; Славица Пејовић, члан. Јован Јањић и Виолета Димитрић су дописни чланови.

На првој страници, објављена је реч уредника Часописа.

У плодној Стишкој равници, златној од жића и сунцокрећа, испод искричавог неба и осунчаног тла, живи и расте традиција културе и уметности. Већ пола века, у овом тишомом и културолошки бојатом крају, дешавају се две дивне ствари- часопис Стиг и Фестивал драмских аматерских села Србије- ФЕДРАС. Пола века- једесет година од када је све кренуло. У ритму пулса нашег народа, руку под руку, часопис и фестивал, окупају највећа и најзначајнија имена песника, писаца, глумаца, новинара, сликара, уметника и поштоваоца уметности. Ту, у Стију, бришу се границе између плодне оранице и плодног пера, између професионалаца и аматера, ту где је све најомиљено жаром стваралаштва, креативности и људскости, у месецу октобру, све пуни и буја од лепоте. На тим Федрасовским даскама, на „даскама које живој значе“, млади и искусни, креативни и прекаљени, класични и авангардни глумци ошварају своју душу и публици дарују мноштво лепоте и обиље шаленства. Свако вече, у време трајања ФЕДРАС- а мештани Малој Црнићи имају прилике да буду део драме, трагедије или комедије, у неколико сати, у којима је смештена читава ризница емоција и ликова.

50 година трајања- подразумева озбиљан и студиозан рад, генерацијама. Само заједништво и слоја су моћи да одрже ову манифестацију, сваке године, обједињујући је и подижући је на виши ниво. Имамо чиме да се поносимо, имамо шта да покажемо себи и свету.

Хвала свима који су део свој шаленства, емоција и душе ушкали у ову причу. Хвала зачетницима и свима који су наставили да негују и помажу јој да расте. Велико је задовољство, још већа част и највећа обавеза наставити пућем културе, уметности и квалитета- пућем који су давно пре нас зацртали и у аманети нам оставили они који су веровали у нас- као што ми правимо пућ и пућоказе за генерације које долазе и које ће доћи.

Данијела Божичковић Радуловић

ОДЛУКЕ ЖИРИЈА

1. Признање за најбоље глумачко остварење по жирију публике додељује се Срђану Стојадиновићу за улогу „Џека Гејбла“ у представи „Тетка од милион долара“ у изведби Градског позоришта „Театар 91“ из Алексинца.
2. Похвала за улогу „Провокатора“ у представи „Полицајци“ додељује се Предрагу Лошићу, глумцу „Милановачког позоришта“ из Горњег Милановца.
3. Похвала за улогу „Спасоја“ у представи „Жоржета“ додељује се Горану Милановићу глумцу Дома културе „Влада Марјановић“ из Старог Села.
4. Похвала за улогу ? у представи „Шетња са Лавом“ додељује се Дејану Аћимовићу, глумцу Градског позоришта „Моравиште“ из Ћуприје.
5. Признање за неговање сценског говора додељује се глумачком ансамблу Културно-уметничког друштва „Обилић“ из Крњева за представу „Змај од Србије“
6. Признање за колективну игру додељује се глумачком ансамблу Општинског аматерског позоришта „Бранислав Нушић“ из Малог Црнића
7. Признање за најбоље сведено и маштовито решење сценског простора и костимографије додељује се Јелени Бановић за представу „Стид“ Аматерског позоришта „Јовица Јелић“ из Банатског Карађорђева
8. Признање за женску епизодну улогу додељује се Гордани Галовић за улогу „сеје“ у представи „Стид“ Аматерског позоришта „Јовица Јелић“ из Банатског Карађорђева
9. Признање за мушку епизодну улогу додељује се Милораду Стјеповићу за улогу „капетана“ у представи „Цандрљиви муж“ Дома културе из Сивца
10. Признање за главну женску улогу додељује се Зорици Стевановић за улогу „Флоренс“ у представи „Тетка од милион долара“ Градског позоришта „Театар 91“ из Алексинца
11. Признање за главну мушку улогу додељује се Горану Будисављевићу за улогу „браце“ у представи „Стид“ Аматерског позоришта „Јовица Јелић“ из Банатског Карађорђева
12. Признање за најбољу режију додељује се Милану Мартиновићу за представу „Стид“ аутора Петра Петровића Пеција, Аматерског позоришта „Јовица Јелић“ из Банатског Карађорђева
13. Признање за треће место за представу у целини додељује се Градском позоришту из Смедеревске Паланке за представу „Епитаф“
14. Признање за друго место за представу у целини додељује се Аматерском позоришту Центра за културу „Драган Кецман“ из Кучева за представу „Каскадер“
15. Признање за прво место за представу у целини додељује се Аматерском позоришту „Јовица Јелић“ из Банатског Карађорђева за представу „Стид“

ЗАВРШНО ВЕЧЕ 50. ПОЛУВЕКОВНОГ ФЕСТИВАЛА ДРАМСКИХ АМАТЕРА СЕЛА СРБИЈЕ – ФЕДРАС

Директор Центра за културу општине Мало Црниће има реч:

Желим да честитам свим учесницима на успешно изведеним представама, а стручном анализом бавио се наш жири. Оно што нас охрабрује и мотивише је велики број младих људи, како аматера на сцени тако и младих људи у публици. Право је задовољство чути вишегласни смех за време представе, видети задовољна лица након представе, а тако и верујем да је свима драго што смо поред свих устаљених проблема данашњице, успели макар мало да се насмејемо и заборавимо на све лоше што нас окружује, макар на час. Такође, желим да се захвалим свом тиму који је учествовао у организацији фестивала. Ове године највише похвала смо добили за храброст усудећи се организовати програм овако великог фестивала у знатно отежаним условима. У то име захваљујем се свим учесницима фестивала како у такмичарском тако и у ревијалном програму фестивала. Организовати извођење 20 представа у овим условима био је прави изазов за све нас. Поред представа ФЕДРАС су и ове године обележиле пропратне манифестације, па се овом приликом захваљујем господину Радету Првуловићу, академском вајару и сликару на уприличеној изложби својих дела, као и директорки библиотеке „Србољуб Митић“, Данијели Божичковић Радуловић на сарадњи, као и њеним сарадницама. Захваљујем свим аматерима, стручном жирију, уредницима билтена, донаторима, руководству општине Мало Црниће, медијским кућама и свим пријатељима Фестивала, на великој подршци овом Фестивалу, који промовише љубав према позоришној уметности својим слоганом: „ЈЕР ВОЛИМО ПОЗОРИШТЕ“ . Црниће може бити мало, али ФЕДРАС, мора бити велики.

Живео ФЕДРАС!